

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

သစ်ပုတ်ကျေးရွာ

သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု

ပြင်စလူမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ သစ်ပုတ်ကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆

၂.၂ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအကြောင်း----- ၇

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၈

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၀

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၄

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒီဇိုင်း----- ၁၇

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၈

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၂

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၅

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၉

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၃၀

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၃၂

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၃၄

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၅

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၅

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၇

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၈

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၉

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၄၂

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၄၄

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၄၄

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤသစ်ပုတ်ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မှီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန် ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူများနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ သစ်ပုတ်ကျေးရွာ၊ သစ်ပုတ်အုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက်များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ သစ်ပုတ်ကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

သစ်ပုတ်ကျေးရွာသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး လပွတ္တာခရိုင် ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ အတွင်းတွင်တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ပုံသဏ္ဍာန်မှာရွာတန်းရှည် အလျားလိုက်အနေအထား ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် ကပ္ပလီပင်လယ်နှင့် တစ်ဆက်တည်းရှိသော သစ်ပုတ်မြစ်၏ ကမ်းပါးတစ်လျှောက်တွင် တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကပ္ပလီပင်လယ်အော်သည်လည်း ကျေးရွာ၏ တောင်ဘက်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရပ်လေးမျက်နှာတွင်ရှိသောရွာများကို ဖော်ပြရလျှင် ကျေးရွာ၏အရှေ့ ဘက်တွင် သစ်ပုတ်မြစ်နှင့် ဒီရေတောများ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏တောင်ဘက်တွင် ကုန်းလမ်းဖြင့် သွားနိုင်သော အောင်လှိုင်ကျေးရွာ၊ မင်္ဂလာသောင်တန်းကျေးရွာ၊ ကွင်းမကြီးကျားချောင် ကျေးရွာနှင့် အောင်လှိုင်ကုန်းကျေးရွာတို့ ရှိပါသည်။

ကျေးရွာ၏ အနောက်ဘက်တွင် သစ်တောနှင့် ဒီရေတော စိုက်ခင်းများရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ရေလမ်းနှင့်သွားရသော သာယာကုန်း ကျေးရွာနှင့် ကန့်မာလာတပင် ကျေးရွာ တို့ရှိပါသည်။

၂.၂ သစ်ပုတ်ကျေးရွာ အကြောင်း

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၄၀) ကျော်ခန့် (၁၉၇၀) ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ရွာထိပ်တွင်ရှိသော သစ်ပုတ်ပင်ကြီးကိုအစွဲပြု၍ သစ်ပုတ်ကျေးရွာဟု ခေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုတွင် ထိုသစ်ပုတ်ပင် ကြီးသည် ကမ်းပါးပြိုသည့်အထဲတွင် ပါသွားသောကြောင့် မရှိတော့ပါ။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ယခင်ကနည်းအစရွာကိုတည်ထောင်စဉ်က အိမ်မြေ (၂၀)ခန့်လောက်နှင့်သာ ရွာကိုအမည်တွင်စေခဲ့ပါသည်။ လူဦးရေ (၂၇၁၀) နှင့် အိမ်ထောင်စု (၆၇၀) ရှိပြီး ကျား (၁၂၅၃) ယောက်၊ မ (၁၄၅၇) ယောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ဗမာလူမျိုးများ အဓိကနေထိုင်ကြပြီး အများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသည်။

မြန်မာစကားသည် အဓိက ဘာသာစကားဖြစ်သည်။ တစ်ဆယ့်နှစ်လရာသီ ကျင်းပသော လူမှုဘာသာ၊ ရိုးရာပွဲများကို နှစ်စဉ်ပြုလုပ် ကျင်းပ ကြပါသည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတွင်လည်း ယခင်စတင်ထောင်စဉ်က မီးသွေးဖိုလုပ်ခြင်းနှင့် သမောင်းသစ်ခုတ်ခြင်းကို အဓိက လုပ်ကိုင်ကြပြီး လူဦးရေနှင့် အိမ်မြေ များလာသည်နှင့် အမျှ လုပ်ငန်းခွင်များကို တိုးချဲ့လာရာ ယခုအ ချိန်တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေလုပ်ငန်း၊ ထင်းခုတ်ခြင်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုများရှိလာပါသည်။ ကျေးရွာ၏အဓိက တွင်းထွက်မှာ ဆန်၊ ငပိ၊ ငါးခြောက်၊ ပုစွန်ခြောက်၊ တို့ဖြစ်ပြီး တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသရှိ လပွတ္တာမြို့သည် အနောက်ဘက်ရှိ ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် နောက်ဘက်ရှိ ကပ္ပလီပင်လယ်တို့နှင့် ထိစပ်နေသည်။ မြို့၏ တည်ရှိပုံသည် အနောက် တောင် မုတ်သုံလေနှင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် ကပ္ပလီပင်လယ်တို့မှ သက်ရောက်သော အခြား မိုးလေဝသအခြေအနေတို့ကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

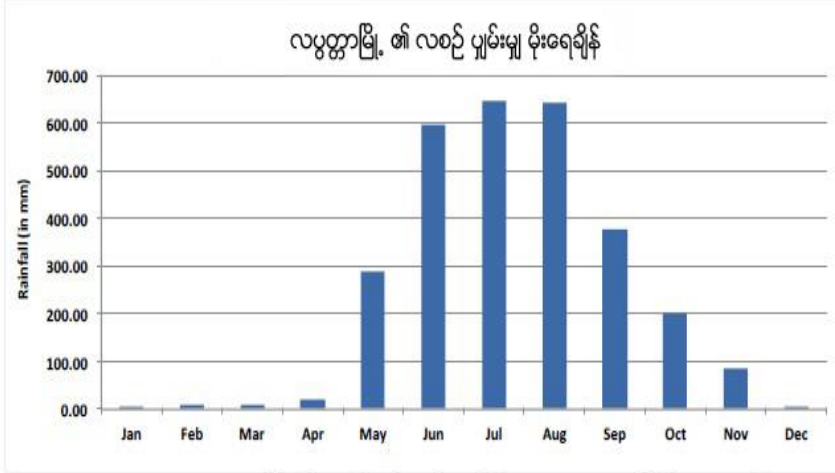
လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ မေလတွင် စတင်ပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လများတွင် အရှိန်အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပြီး စက်တင်ဘာလတွင် အရှိန်ပြန်၍ လျော့လာသည်။ မိုးရေချိန်သည် unimodal ပုံစံကို ဖော်ပြသည် (ပုံ ၃၈) ။ နိုင်ငံဘာလ-ဧပြီလမှာ မိုးရေချိန် ရရှိမှုမှာ မပြောပ လောက်ပေ။ ယင်မိုးရေချိန် ပုံစံမှာ မြို့နယ်အပေါ်တွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးနေကြောင်းကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ (၃၇)၊
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊
လပွတ္တာမြို့နယ်။

သို့ရာတွင် ဤပုံစံများတွင် ဆိုးရွားသည့် မိုးလေဝသဖြစ်ရပ် များသည် ဘင်္ဂလားပင်လယ် နှင့်/သို့ Andaman ပင်လယ် တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ပြီး လပွတ္တာမြို့နယ် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်သည် ဧပြီလတွင် အပူနွေးဆုံးဖြစ်သည်။ (အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ (၃၆.၀၉) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် အနိမ့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၂၄.၄၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် မတ်လတွင် (အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၅.၆၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၂၁.၇၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်)။ ဇန်နဝါရီလသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၁၇.၅၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာလတွင် (၁၈.၈၄ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉.၂၆ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

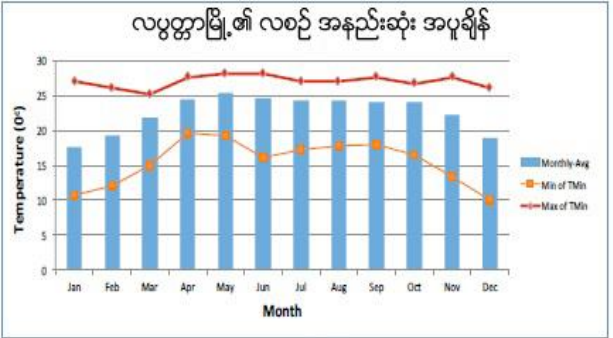
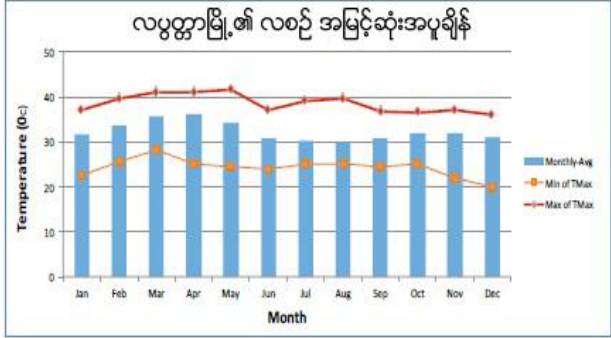

ပုံ ၃၈၊ လပွတ္တာမြို့ ၏ လစဉ် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်၊ မေလမှ အောက်တိုဘာအတွင်း စိုစွတ်ရာသီသည် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ၏ သက်ရောက်မှုဖြစ်သည်။

Diurnal variation

(၎င်းမှာ နေအပူချိန်နှင့် ညအပူချိန် ခြားနားချက်) သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ အထူးသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်နှင့် စက်တင်ဘာလ စိုစွတ်လများတွင် diurnal variation အနိမ့်ဆုံးရှိသည်။ ယင်းလများအတွင်းတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ဩဂုတ်လသည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

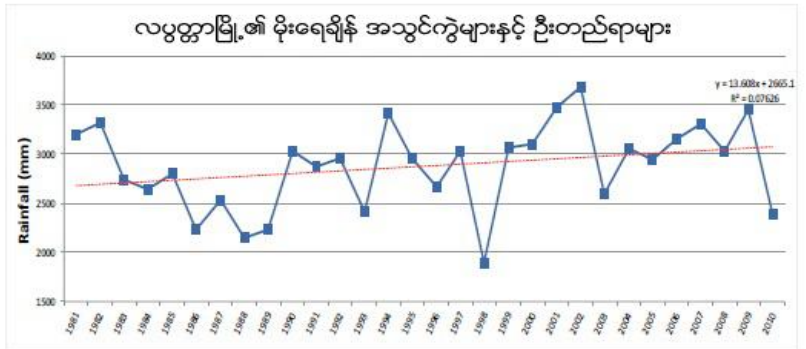
ပုံ ၃၉ သည် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် တိုင်းတာရရှိသော အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ချိန် range ကို ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၉၊ အပြာရောင်မျဉ်းသည် လပွတ္တာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် (ပဲ) နှင့် အနည်းဆုံးအပူချိန် (ယာ) ဖြစ်သည်။ အနီရောင်မျဉ်းသည် ဖော်ပြပါ လများအတွင်း အမြင့်ဆုံး (အနိမ့်ဆုံး) အပူချိန်ကိုဖော်ပြပြီး၊ လိမ္မော်ရောင်မျဉ်းသည် အမြင့်ဆုံး(အနည်းဆုံး) အပူချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်

လပွတ္တာမြို့သည် ကမ်းရိုးတန်း
 ဒေသတွင်လည်း တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ
 နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် (၂၉၀၀)
 မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင်
 inter-annual အမျိုးအကွဲများ မှာ
 အလွန် သိသာ ထင်ရှားသည်။
 အနိမ့်ဆုံး နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ၁၉၉၈
 ခုနှစ်တွင် (၁၈၈၈မီလီမီတာ)ကို
 တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး
 အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် (၃၆၇၇) မီလီမီတာခန့်ဖြစ်သည်။

ပုံ ၄၀၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်များအတွင်း အချက်အလက်များအပေါ်
 အခြေခံပြီး မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ နှင့် ဦးတည်ရာများ။ အပြာရောင်မျဉ်းသည်
 ယင်းနှစ်များအတွင်း မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။ အစက်အနီမျဉ်းသည် နှစ်ပေါင်း
 (၃၀) အတွင်း မိုးရေချိန် မြင့်တက်လာမှုကို ဖော်ပြသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် စိုစွတ်သော ရက်ပေါင်း ၁၁၀ ရက်သာ ရှိခဲ့သည်။
 ယင်းအရေအတွက်မှ ၂၉ ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ပြီး ၈ ရက်သည် ၄၀ မီလီမီတာ
 ထက် ကျော်လွန်သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အကြာမြင့်ဆုံး နာရီ ၂၄၅ နာရီ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ မေလ ၂၈
 ရက်နေ့ (၈၉မီလီမီတာ) နှင့် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက် (၈၈ မီလီမီတာ) ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ၁၃၁ စိုစွတ်ရက်များကို မှတ်သားရပြီး ၎င်းမှ ၅၄
 ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် ၃၀ ဖြစ်ရပ်သည် ၄၀
 မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် (၆) ခုမှာ ယင်းနှစ်အတွင်း ၁၀၀
 မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပြင်းထန်ဆုံး ၂၄-နာရီ မိုးရေချိန်မှာ မေလ (၂၀)
 ရက်နေ့တွင်ဖြစ်ပြီး (၂၄၀ မီလီမီတာ၊ ယင်းနှစ်အတွင်း ၂၀၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော
 မိုးရေချိန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။
 နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖြစ်ရပ် (၆၂၆) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှ
 (၇၃) ဖြစ်ရပ်သည် (၂၄) နာရီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည်
 ၂၀၀ မီလီမီတာကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်တွင် (၂၄၀) မီလီမီတာ၊
 (၁၉၈၇) ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ (၁၈) တွင် (၂၁၆) မီလီမီတာ တို့ဖြစ်သည်။

ဇယား ၆၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီးအတွင်း ၁၀၀ မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များ

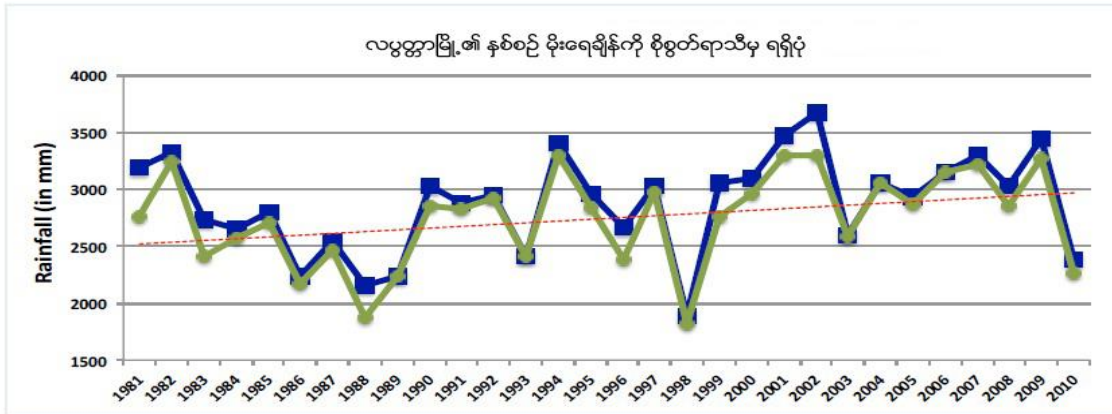
၂၄-နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့် နေ့ရက်
၁၉၈ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၁၂၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
၁၂၃ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၁၁၈ မီလီမီတာ	၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်

သာမန်အားဖြင့် ခြောက်သွေ့လရာသီဖြစ်သော နိုဝင်ဘာလတွင် တတိယအမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ရရှိခဲ့သည်။ (၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ၁၉၈ မီလီမီတာ) ၊ ဇယား ၆ သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ အခြားစစ်တမ်းကောက်ယူမှု များမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်မှ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး မိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ၏ မြင့်တက်မှုဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ ရာသီ မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် လပွတ္တာမြို့နယ်မှ စိုစွတ် ရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၉၅% ကို ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤပုံစံမှ Excursions ပုံ ၄၁ တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်လရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၈၇% ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

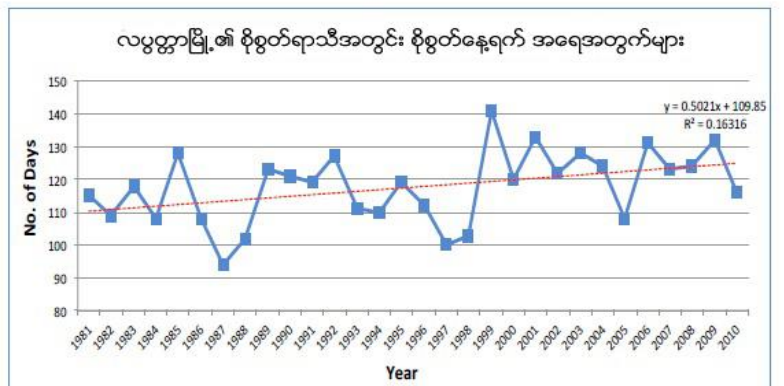
ယင်းနှစ်များ အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီမိုးရေချိန် သည် (၄၂၆) မီလီမီတာဖြစ်သည်။ ယင်းခြောက်သွေ့ရာသီ၏ (၈၂%) ကို (၂၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန်မှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ရရှိသည် ။ (နိုဝင်ဘာလ (၁၁) ရက်တွင် (၈၂) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် (၆၉) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၀) တွင် (၆၅) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် ၄၈ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် ၃၅ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်တွင် ၂၉ မီလီမီတာ နှင့် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် ၂၀ မီလီမီတာ) ၁၉၉၃ ခုနှစ်သည် ၁၀၀% စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ (၎င်းမှာ ခြောက်သွေ့ ရာသီတွင် မိုးရေချိန်မရှိပါ)

ပုံ ၄၁။ စိုစွတ်ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် ရရှိပုံ၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်ရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၈၇%ခန့်) ကို အနည်းဆုံး ရရှိစေပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၏ စိုစွတ် ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၁၀၀%) ရရှိသည်။

အလွန် စိုစွတ်သော ရာသီကို (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် မှတ်သားရရှိသည် ။ (၃၃၀၂ မီလီမီတာကို စိုစွတ်လရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၂၂ ရက်တွင်း ရရှိသည်)၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် (စိုစွတ် ရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၃၃ ရက်အတွင်း ၃၂၉၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၁၀ ရက်ပေါင်း အတွင်း ၃၂၉၃ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် (၁၃၂ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၇၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၈၂ခုနှစ် (၁၀၉ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၄၄မီလီမီတာ) ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် (၁၂၃ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၁၄ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၃၁ ရက်အတွင်း ၃၁၄၉ မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် (၁၂၄ စိုစွတ်ရက်အတွင်း ၃၀၅၂မီလီမီတာ) ။ လပွတ္တာမြို့ရှိ ၂၄-နာရီအတွင်း အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ (၂၄၀ မီလီမီတာ)

လပွတ္တာမြို့ရှိ စိုစွတ်နေရက်အရေအတွက်များမှာ လေ့လာမှုပြုလုပ်သည့် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် ပျမ်းမျှ (၁၁၈) ရက်ရှိသည်။ ကွာဟမှုမှာ မြင့်မားပြီး (၁၉၈၇) ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းသည့်ရက် (၉၄) နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် အများဆုံး မိုးရွာသွန်းရက် (၁၄၁) ရက်ရှိသည်။ မိုးရွာသွန်းရက်ဦးတည်ရာမှ ပို၍မြင့်မားလာသည်။ ပုံ (၄၂) သည် မြို့နယ်အတွင်း စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်နှင့် ၎င်း၏ ဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၄၂။ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက် အသွင်ကွဲများနှင့် ဦးတည်ရာ

မြင့်တက်လာမှုဦးတည်ရာမှာ လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ ပို၍ စိုစွတ်လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများ မြင့်မားစဉ်တွင် (မိုးရေချိန် မြင့်တက်မှုနှင့်

မိုးရေချိန်နေ့ရက်များကို နှစ်တိုင်း မကြုံတွေ့ရခြင်း) ပို၍ စိုစွတ်သော ရာသီများတွင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သိသာထင်ရှားသည်။

လွန်ကဲ ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုသည် မြို့နယ်အတွင်း မြင့်မားသည့် ဖြစ်ရပ်များ တိုးမြှင့် လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အမြင့်ဆုံး အပူချိန်

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၏ ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ (၃၂.၃၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅) ခုနှစ်သည် ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် ၃၃.၈ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်သည် ၂၉.၅၇ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်။ ၎င်းတို့ကို (ပုံ ၄၃)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

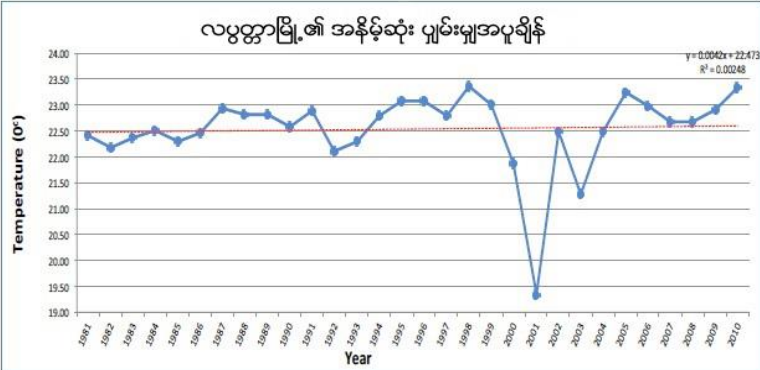
လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ၄၁.၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ အအေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် (၂၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမှ တစ်နှစ်နှင့် တစ်နှစ်အတွင်း အပူချိန်ကွာဟမှုသည် သက်သေပင်ဖြစ်သည် ။ ပိုမိုမူနွေးသော နေ့ရက်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းတွင် (က) သာမန်နေ့အပူချိန်ထက်ပို၍ ပူနွေးသော နေ့ရက်များ များလာခြင်း (ခ) လွန်ကဲအပူချိန်ဖြစ်ရပ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကာလအတွင်း ကြုံတွေ့ရသည်။

အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၂.၂၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့်အတူ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကိုလည်း တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် ကွာခြားလာမှုနှင့် အတူ တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် (၂၃.၃၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံး ညအချိန် အပူချိန်မှာ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း (၁၅) ကြိမ် ခန့် တိုင်းတာရရှိသော (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ မေလတွင် ၁၃ ကြိမ် နှင့် ဇွန်လတွင် (၁) ကြိမ် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၁၉၉၀ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ၂၈) နှစ်ကြိမ်တွင် ၁၀ဒီဂရီ

ပုံ ၄၄၊ လပွတ္တာမြို့တွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အပူချိန်အချက်အလက်များပေါ် အခြေပြု အသွင်ကွဲများနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တို့၏ ဦးတည်ရာ

စင်တီဂရိတ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည်။ သိသာထင်ရှားသည့် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၁၉.၃၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ၂၁.၂၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်တို့ကို တိုင်းတာရရှိသည်။ (ပုံ ၄၄ ကို ကြည့်ပါ)။ ရာခိုင်နှုန်းအာဖြင့် ကြည့်လျှင် တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၉၅% မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၂၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက် ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁ % သာလျှင် ၂၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၉၅%မှာ ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁%သာလျှင် ၂၆.၀၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။

လပွတ္တာမြို့ရှိ နှစ်ပေါင်း ၃၀အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အချက်အလက်များသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်တွင် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသော်လည်း ပူနွေးသောညများ ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ လျော့နည်းလာသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

သစ်ပုတ်ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အချိန် / ခုနှစ် (သက္ကရာဇ်)	ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြောင်းအရာများ
၁၉၇၀ နောက်ပိုင်း (ခန့်မှန်း)	လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၄၀)ကျော်ခန့်ကတည်းက ရွာစတင်ထည်ထောင်ခဲ့သည်။ ရွာထိပ်တွင်ရှိသော သစ်ပုတ်ပင်ကြီးကိုအစွဲပြု၍ သစ်ပုတ်ကျေးရွာဟုခေါ်ပြီး အမည်တွင် ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသစ်ပုတ်ပင်ကြီးမှာ ယခုမရှိတော့ပါ။ ရွာ၏ကမ်းပါးပြိုသည့်အထဲတွင် ပါသွားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာစတင်ချိန်တွင် အိမ်ခြေ (၂၀) ခန့်သာရှိသည်။ ကျေးရွာစတင်ပြီး မကြာသောအချိန်တွင် မူလတန်းကျောင်းလေးသာရှိခဲ့ပါသည်။ မှတ်ချက် ။ ။ (ခုနှစ်/ သက္ကရာဇ်ကို သေချာမပြောပြနိုင်တော့ပါ။ ခန့်မှန်း ခုနှစ်သာ ပြောပြပေးနိုင်ပါသည်။)
၁၉၉၀ - ၂၀၀၀	ကျေးရွာတွင် ကမ်းပါးပြိုပြီး နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ရေကြီးသည်မှလွဲ၍ အခြားသောထူးခြားဖြစ်စဉ်များ မရှိခဲ့ပါ။ (ရွာပညာရေးအတွက် အထက်တန်းကျောင်းအဆင့်ကို အစပျိုးနိုင်ခဲ့သည်။)
၂၀၀၃	မာလာမုန်တိုင်း အဖျားခတ်တိုက်ခတ်မှုခံခဲ့ရသော်လည်း လူအသေအပျောက်နှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ နည်းပါးခဲ့ပါသည်။

၂၀၀၅	<p>စူနာမီရေလှိုင်း ဒဏ်ခံခဲ့ကြရသည်။ ခန့်မှန်းခြေပေ (၈၀) နှင့်အထက်ရေလှိုင်းလုံးကြီးများ ဝင်ရောက်လွှမ်းမိုးမှုကြောင့် လူသေပျောက်မှုများ ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရပြီး ရေလှိုင်းဒဏ်ကြောင့် အိုးအိမ်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများစွာ ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရသည်။</p>
၂၀၀၆	<p>နှစ်စဉ်ရေကြီးခဲ့သော်လည်း ထိုနှစ်တွင် မြစ်ရေ (၅)ပေနှင့် အထက်ကို (၃) ရက်ဆက်တိုက် တက်ခဲ့ပါသည်။ မိုးရွာသွန်းမှု လုံးဝမရှိပဲ မြစ်ရေကြီးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရက်ဆက်ဖြစ်သွားသောကြောင့် လူအသေအပျောက်မရှိခဲ့သော်လည်း အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ သေကြေပျက်စီးပြီး စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရပါသည်။</p>
၂၀၀၈	<p>နာဂစ်မုန်တိုင်း တိုက်ခတ်ခြင်းကိုခံခဲ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ မြောက်များစွာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> -အသက်အိုးအိမ်ပျက်စီးမှု များစွာရှိခဲ့သည်။ ကလေးသူငယ်များ၊ သက်ကြီး ရွယ်အိုများနှင့်အမျိုးသမီးများစွာတို့ သေကြေပျက်စီးခဲ့ကြသည်။ -ကျေးရွာ၏ အသက်မွေးမှုကို အထောက်အပံ့ပေးသည့် အရင်းအမြစ်များလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ (သောက်သုံးရေ၊ စိုက်ပျိုးသီးနှံများ၊ အိမ်မွေး တိရစ္ဆာန်များ၊ ရေလုပ်ငန်းအရင်းအမြစ်များ၊ လယ်မြေများ) -စာသင်ကျောင်းများလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ <p>လေတိုက်နှုန်းသည် တစ်နာရီကို မိုင်(၁၂၀)ကျော်နှုန်းအထိ တိုက်ခတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။</p>
၂၀၀၈ - ၂၀၀၉	<p>-နာဂစ်မုန်တိုင်းဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ရာသီဥတုမှာ ဆိုးရွားပြင်းထန်လာခဲ့ပါသည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> -ဆားငံရေဝင်ခြင်းနှင့် နေပူရှိန်လွန်ကဲစွာ ပြင်းထန်လာခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာများ ခမ်းခြောက်လာသဖြင့် သီးနှံစားပင်များကို စိုက်ပျိုးရန် အလွန်ခက်ခဲလာပြီး စိုက်ပျိုးအောင်မြင်သွားပါကလည်း ရေရှည်အကျိုးမဖြစ်ထွန်းပဲ အပင်များသေကုန်ပါသည်။ -ဒီရေတောမျိုးနွယ်ဝင်အပင်များမှလွဲ၍ အခြားသောအပင်များကို လုံးဝစိုက်ပျိုးမရတော့ပါ။ -နေပူရှိန်ဆိုးရွားပြင်းထန်မှုကြောင့် ကျန်းမာရေးထိခိုက်သူများ ရှိလာပါသည်။ အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ (နာဖျားခြင်း၊ အပူနာများပေါက်ခြင်း၊ သွေးတိုးသူများလာခြင်း၊ လေဖြတ်ခြင်း၊ ယားနာများပေါက်ခြင်း) -နာဂစ်အပြီးတွင် အခြားသောရပ်ရွာများမှ သစ်ပုတ်ကျေးရွာသို့ လာရောက်အခြေချ နေထိုင်သူများလည်း များစွာတိုးပွားလာခဲ့ပါသည်။

	<p>-ရွာတွင် သောက်သုံးရေကန်(၂)ခုရှိခဲ့သော်လည်း နာဂစ်ဖြစ်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်နှင့် မြတ်နိုးသူကုမ္ပဏီတို့၏ ပံ့ပိုးထောက်ပံ့မှုဖြင့် ရပ်ကွက် (၁၂၊၂၁၄) တို့တွင် မိုးရေလှောင်ကန် တစ်လုံးစီ ရရှိခဲ့သည်။ ထို့ပြင် Shelter စာသင်ကျောင်းကိုပါ ဆောက်လုပ်ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။</p> <p>-ကျေးရွာဆေးပေးခန်းကိုလည်း (Dynamics Company)မှ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။</p> <p>-NRC မှလည်း အလယ်တန်းစာသင်ကျောင်းခွဲကို ထပ်မံဆောက်လုပ်ပေးပြီး မိုးရေလှောင် ကန်(၄)ခုနှင့် ယင်လုံအိမ် သာ (၆)လုံးကိုပါ ထပ်မံပံ့ပိုးဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။</p> <p>-ထို့ပြင် နိုင်ငံတော်နှင့် ဝါဝါဝင်းဆောက်လုပ်ရေး Companyတို့မှလည်း ဘေးဒဏ်ခံအဖိုးနည်း အိမ်ယာပေါင်း (၁၀၀)ကျော်ကို ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။</p>
<p>၂၀၀၉ - ၂၀၁၀</p>	<p>-ADRA မှ ယင်လုံအိမ်သာများ စုစုပေါင်းအလုံး (၄၀၀) နှင့် ရေထည့်သုံးနိုင်ရန် ကျောက်စည်ပိုင်းများကို ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။</p> <p>-ထိုနှစ်များတွင် ကြွက်အလွန်ပေါ့ပြီး သောင်းကျန်းလွန်းသဖြင့် သီးနှံပင်များ အကုန်ပျက်စီး ဆုံးရှုံးကုန်သဖြင့် မျိုးပင်မရခဲ့ကြပါ။</p>
<p>၂၀၁၀-၂၀၁၁</p>	<p>-အပူလွန်ကဲလွန်းသဖြင့် စပါးမျိုးချန်ရန်ပင် အလွန်အခက်ကြုံတွေ့ခဲ့ရသောနှစ် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။</p> <p>-ဆောင်းအကုန်နေ့အကူးကာလတွင် အအေးလိုင်းဖြတ်ခံရသဖြင့် ရွာတွင် အအေးလွန်ကဲမှုကြောင့် အသက်သေဆုံးသူများပင်ရှိခဲ့ပါသည်။</p> <p>-အအေးဒဏ်ကြောင့် (၃)ရက်ခန့် အိမ်တွင်းအောင်းနေရသဖြင့် နေ့လုပ်နေ့စားများ အခက်အခဲများစွာ ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရပါသည်။</p>

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သစ်ပုတ်ကျေးရွာ၏ထင်ရှားသောဖြစ်ရပ်များမှာ နာဂစ်မုန်တိုင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ ဆားငံရေဝင် ရောက်ခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၊ အအေးလွန်ကဲခြင်း၊ ဆူနာမီရေလိုင်းဒဏ်ခံရခြင်း၊ ကြွက်များ ဝင်ရောက်သဖြင့် လယ်ယာသီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

မေလ၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် တစ်နာရီကို မိုင် ၁၂၀ နှုန်းဖြင့် နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ကို ခံစားခဲ့ရ ပါသည်။ ကလေးငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အသက်အိုးအိမ်များ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးခဲ့ပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကြီးကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရ ပါသည်။ နာဂစ်အပြီး ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို NGOs/INGOs လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပြီး

ယခုအခါတွင် ကျေးရွာသူ/သားနှင့် အဖွဲ့ငယ်များအနေဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရန် အတွက် စိတ်ပါဝင်စားလာကြပါသည်။

၃. ရာသီခွင်ပြုပြင်ကွဲဒီဇိုင်း

ရာသီခွင်အတွင်း အစားအသုံး လေ့လာခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အစုံအလင်များ၊ အစုံအလင်များကို ရာသီခွင်ပြု ပြင်ဆင်ခြင်း

ရက်စွဲ 2.4.2016

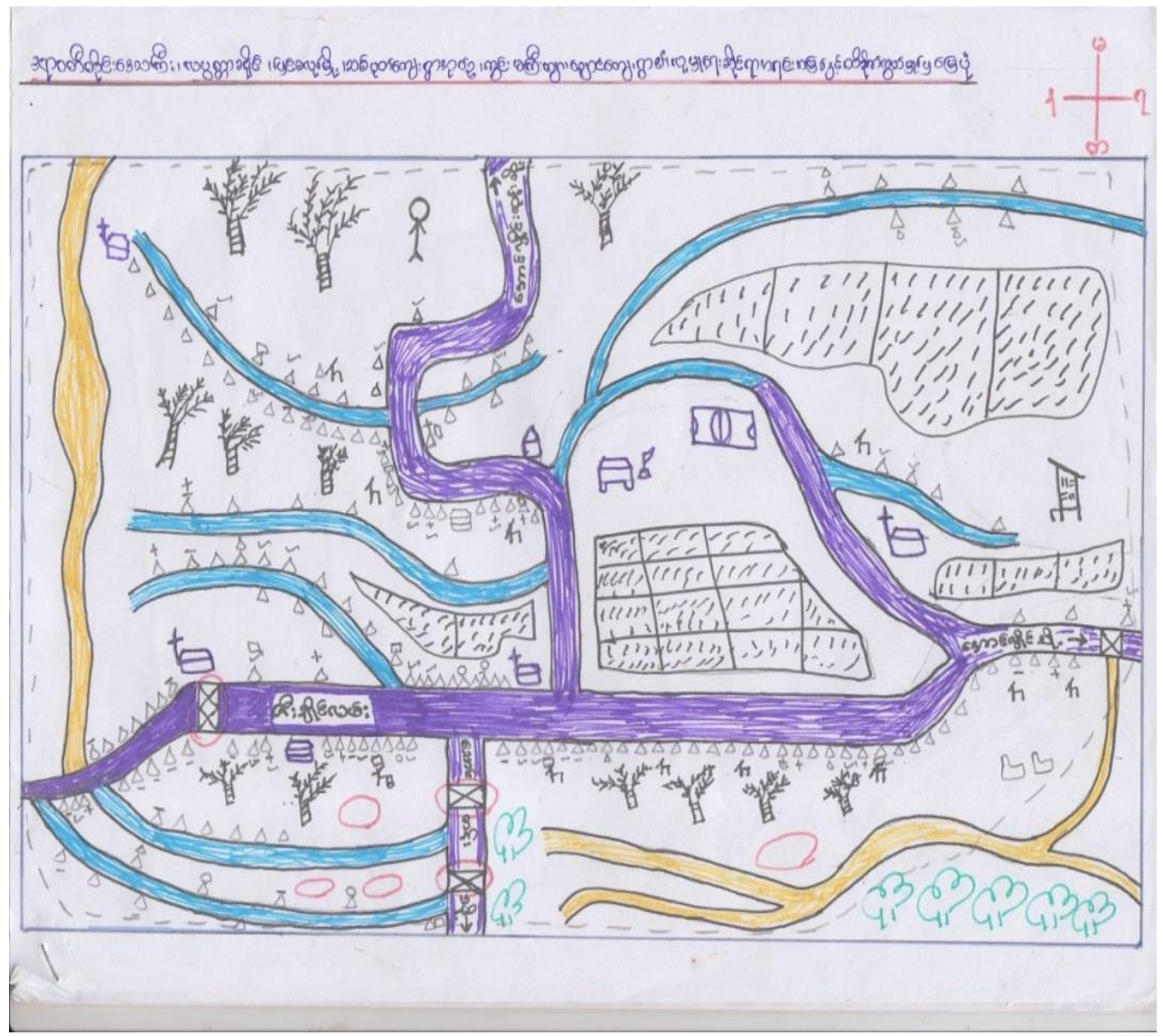
စဉ်	အခြေအနေအထား	ပူပြင်း	အေး	အပူ	အပူ	အပူ	အပူ	အပူ	အပူ	အပူ	အပူ	အပူ	အပူ			အသက်အရွယ်အစား	
													၁	၂	၃		
၁	ရာသီခွင်													-	-	-	-
၂	ရေလှည့်ပုံ													5,000/ks	150,000/ks	၁၀၀၀	မိုးတွင်းကာလတွင်း မိုးခိုင်းစဉ်းအတွက် ရေလှည့်ပုံများ ပြုလုပ်ပြီး အသုံးပြုရန် အားပေးရမည်။
၃	လယ်လုပ်ငန်း													-	-	၁၀၀၀	မိုးတွင်းကာလတွင်း လေဟာမိတ်များ ပြုလုပ်ပြီး အသုံးပြုရန် အားပေးရမည်။
၄	ရေအား သမား													2,500/ks	75,000/ks	၅	မိုးတွင်းကာလတွင်း ရေအား သမားများ ပြုလုပ်ပြီး အသုံးပြုရန် အားပေးရမည်။
၅	ခိုက်ပျိုးကောက်မှု													-	-	-	မိုးတွင်းကာလတွင်း ခိုက်ပျိုးကောက်မှုများ ပြုလုပ်ပြီး အသုံးပြုရန် အားပေးရမည်။
၆	ကျွန်းယာရေး													-	-	-	ကလေးငယ်များတွင် ကျွန်းယာရေးများ ပြုလုပ်ပြီး အသုံးပြုရန် အားပေးရမည်။
၇	အင်စဉ်													-	-	-	ကလေးငယ်များတွင် အင်စဉ်များ ပြုလုပ်ပြီး အသုံးပြုရန် အားပေးရမည်။
၈	ထွက်စဉ်													-	-	-	ကလေးငယ်များတွင် ထွက်စဉ်များ ပြုလုပ်ပြီး အသုံးပြုရန် အားပေးရမည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီခွင်ပြုပြင်ရေးအရ မိုးတွင်းကာလအတွင်း ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်း များဖြစ်သော ဂဏန်းထောင်ခြင်း၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းနှင့် လယ်စိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရာတွင် အခက်အခဲများစွာ ရှိပါသည်။ မိုးတွင်းကာလတွင် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရာတွင် မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ငါးဖမ်းပိုက်များ၊ လှေများပျက်စီးခြင်း ကြောင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများ နားထားရသည်။ လယ်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရာတွင်လည်း ရေကြီးပြီး လယ်ယာမြေထဲသို့ ဆားငံရေများဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် စပါးများပျက်စီးခြင်းနှင့် ရေကြီးခြင်းကြောင့် ဂဏန်းထောင်၍ မရခြင်းများရှိပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာမှုတွင် အချိန်အခါမဟုတ် မိုးရွာခြင်း၊

မိုးရွာသည့်အခါတွင် မိုးရေချိန်လက်မပိုခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း တို့ကြောင့် ရပ်ရွာလူထု၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများအပေါ်တွင်များစွာအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အရေးပေါ်သုံးစွဲရန်နှင့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ငွေချေးရာတွင်လည်း အတိုးနှုန်းကြီးကြီးဖြင့် ချေးငှားရ သည်များ ရှိနေပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နွေရာသီတွင် သောက်သုံးရေဖူလုံစွာရရှိမှုမရှိသဖြင့် ကလေးသူငယ် များတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ရောဂါများခံစားရခြင်းနှင့် ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲတွင် တုတ်ကွေးအဖြစ်များကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် သားဖွားဆရာမရှိပါသည်။ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် ပိုးလောင်းသို့ သွားရောက်ပြသရပါသည်။ သစ်ပုတ်မှ ပိုးလောင်းသို့ သဘောဖြင့်သွားရာတွင် အချိန်အားဖြင့် မိနစ် ၄၀ ယူရပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

အရင်းအမြစ်၊ လူမှုရေး၊ ဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်သွားလာမှုပြန့်နှံ့ ရွေ့လျား သွားလာမှုပြ မြေပုံကို ကျေးရွာသူ/ သား (၁၂) ဦးဖြင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

သစ်ပုတ်ကျေးရွာ၏ လူမှုရေးသုံးသပ်ချက်

သစ်ပုတ်ကျေးရွာသည်အိမ်ထောင်စု(၆၇၀)ရှိပြီး၊ လူဦးရေကျား(၁၂၅၃)ယောက်၊မ(၁၄၅၇) ယောက်ရှိပြီး ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူအများအပြားနေထိုင်ကြသောရွာဖြစ်သည်။

အရင်းအမြစ်များ

ကျေးရွာရှိ အရင်းအမြစ်များမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ရှယ်တာ၊ စာသင်ကျောင်း၊ ကြက်ခြေနီရုံး၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ စပါးကျို၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း၊ မီးစက်ရုံ စသည့်တို့ရှိပြီး ကျေးရွာရှိ လူအများ လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင်သော လူမှုရေးအရင်းအမြစ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ရှယ်တာသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ရွာရှိလူများကို လုံလောက်သော ခိုလှုံနိုင်သော နေရာဖြစ်သည်။ သဘာဝအရင်းအမြစ်များအနေဖြင့် ဒီရေတော များ မြစ်ချောင်းများ၊ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းများ၊ လယ်ယာမြေများ၊ သောက်သုံးရေကန်များ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အသက်မွေးမှုအတွက် မြစ်ရေ၊ ချောင်းရေ၊ အင်္ဂါစိတွင်းရေ၊ ကန်ရေတို့ကို လက်လှမ်းမီရရှိပြီး နာဂစ်အပြီးတွင်တူးဖော်ထားသော ရှယ်တာသောက်ရေကန်မှ သောက်ရေကို အဓိကရရှိပြီး အောင်လှိုင်၊ ညောင်တပင်၊ ဝါးတောကုန်း၊ ပြန်ကြီးကျေးရွာများမှလည်း လာရောက် ခပ်ယူသုံးစွဲကြပါသည်။ ရှယ်တာသောက်ရေကန်သည် သဲမြေဆန်သော ကန်ဖြစ်ခြင်း၊ ကန်၏ ဒေါင့်တစ်နေရာတွင် ရေများစိမ့်ယိုထွက်နေခြင်း၊ ယခုနှစ်တွင် နေအပူချိန်အလွန်ပြင်းသောကြောင့် ရေများခမ်းခြောက်လာပါသည်။ ပြန်လည်ပြုပြင်ရန်အတွက် ငွေကြေးမတက်နိုင်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များ တူးပေးထားခြင်းကြောင့် ပြန်လည်ပြုပြင်ရန် နည်းပညာလိုအပ်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု မပြုလုပ်နိုင်ခြင်း ကျန်ရှိသောရေကန်များမှာလည်း ရေခမ်း ခြောက်လာ၍ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် ပျောက်ကွယ် လုနီးပါးရှိသော သက်ရှိ များမှာ တောဝတ် အရေးပါသော သက်ရှိသစ်ပင်ကြီးများ မရှိတော့ပါ။ ကျေးရွာသည် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခံနယ်မြေ၊ ဒီရေတောများ နည်းပါးလာသည်။ သစ်တောများကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပြီး လယ်ယာမြေများ၊ အိမ်ယာများအဖြစ် သုံးစွဲလာကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဒီရေတောများ ပြန်လည်ပြုစုပြီးထောင်သင့်ပါသည်။ ကျေးရွာဆက်သွယ်ရေးလမ်းများကို အသုံးပြု၍ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး အခန်းကဏ္ဍအတွက် အသုံးများပါသည်။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်

သစ်ပုတ်ကျေးရွာရှိ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသောလုပ်ငန်းများမှ ဈေးဆိုင်၊ ဗီဒီယိုရုံ၊ အရက်ဆိုင်၊ ဂဏန်းဒိုင်၊ ငါး၊ ပုစွန်ဒိုင်၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင်၊ လက်ဘက်ရည်ဆိုင်စသည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြပြီး အဓိကအားဖြင့် ရေလုပ်ငန်းနှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုဦးရေ (၂၀)သာ စိုက်ပျိုးရေးကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများသည် ရေလုပ်ငန်းကို အဓိကအားထားလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိလယ်ယာမြေများသည် နာဂစ်ဖြစ်ပြီး နောက် ဓာတ်မြေဩဇာများ အလွန်အကျွံသုံးစွဲမှုကြောင့် မြေဆီလွှာများ အရည်အသွေး နိမ့်ကျသွားသောကြောင့် အရည် အသွေးနိမ့်ကျလာပြီး အထွက်နှုန်းများလျော့နည်းလာပါသည်။ ထို့အပြင် ရေလုပ်ငန်းတွင်လည်း ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ဒီရေတောများ ပြုန်းတီးခြင်းနှင့် လူများ၏ မဆင်မခြင် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုကြောင့် သားငါးရှားပါးလာသည်။ ထို့ကြောင့် လက်လုပ် လက်စားသမားများ အနေဖြင့် နေ့စားအလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ပင်လယ်ထွက် သဘောများတွင် လူငှားလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ပင်လယ်မှ ရရှိသော ငါး၊ ပုစွန်များကို ရွေးချယ်ခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ ပိုက်ဖာခြင်းလုပ်ငန်းများကို မိမိကျေးရွာများ တွင် လုပ်ကိုင်ရုံသာမက အခြား ကျေးရွာများသို့ နေ့ချင်းပြန်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေလုပ်ငန်းရာသီချိန်သာ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ပေါများပြီး ကျန်သော လုပ်ငန်းများ ရှားပါးသည်။ ထို့ကြောင့် အခုအခါတွင် ကျေးရွာတွင် သက်ကြီး ရွယ်အိုများနှင့် ကလေးများ၊ အခြားသော ရပ်ရွာတွင် စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်နေသော သူများမှလွဲ၍ ကျေးရွာတွင် အရွယ်ရောက်သော လူငယ်လူရွယ်များသည် အခြားဒေသများ၊ အဓိကအားဖြင့် ရန်ကုန်သို့ ရွှေ့ပြောင်း၍ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ပြီး မိသားစု၏ စားဝတ်နေရေးများကို ဖြေရှင်းလျက်ရှိပါသည်။

ပညာရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်းမှာ အထက်တန်းအဆင့်အထိ ပညာသင်ကြား နိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ကျောင်းသား/သူများသာမက ဘေးပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကျေးရွာ (၄) ရွာဖြစ်သော မင်္ဂလာသောင်တန်း၊ အောင်လှိုင် ကုန်း၊ အောင်လှိုင်နှင့် ကွင်းမကြီးကျားချောင်တွင် နေထိုင်သော ကျောင်းသား/သူများ တက်ရောက်ပညာသင် ကြားနိုင်သည်။ စာသင်ကျောင်းတွင် ဆရာ/မအင်အား လုံလောက်မှုရှိပါသည်။

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနရှိသည့်အတွက် ကျေးရွာသူ/ သားများသည် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်သည့်အပြင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြီး ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများ၏ ကျန်းမာရေး အတွက် ဆေးကုသခွင့်များကို လက်လှမ်းမှီ အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် (၄) ရပ်ကွက်တွင် ရှိသော ခိုလှုံရာ အဆောက်အဦး ရှယ်တာကို သွားရောက်ခိုလှုံကြပါသည်။ သစ်ပုတ်ကျေးရွာရှိ ထိခိုက်လွယ်သည့်နေရာများမှ အမှတ် (၁) ရပ်ကွက်နှင့် အမှတ် (၄) ရပ်ကွက်သည် မြစ်ကမ်းပါးနှင့် နီးကပ်စွာရှိနေပြီး ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ များပြားခြင်း လက်လုပ်လက်စားများပြားခြင်းတို့ကြောင့် ထိုနေရာသည် ထိခိုက်လွယ်သောနေရာတွင် ရှိနေပါသည်။ သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် (၁) ရပ်ကွက်မှ (၂) ရပ်ကွက်သို့ သွားသော ချောင်းကူတံတားသည် တိုင်နှင့် ယောက်တန်း များသာ သံကူကွန်ကရစ် လောင်းထားပြီး ခြေဆင်းအခင်းများကို တောသစ်များ၊ သစ်ပေါင်းများဖြစ် သောကြောင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင် ခိုလှုံရာရှယ်တာသို့ သွားလာရာတွင် (၁) ရပ်ကွက်ရှိ လူများအတွက် အန္တရာယ်ရှိ သောနေရာဖြစ်ပြီး (၄) ရပ်ကွက်ရှိ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းမကြီးတွင် ရေကာတာ (၂) ခုသည် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက် လာသည်နှင့် အမျှ ပျက်စီးနေသောကြောင့် သစ်ပုတ်ကျေးရွာရှိ လူများနှင့် အောင်လှိုင်ကျေးရွာရှိ ကျောင်းသား/ သူများ ပညာရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအတွက် ဆိုင်ကယ်ဖြင့်သွားလာရာတွင် ခက်ခဲခြင်း ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင် (၄) ရပ်ကွက်ရှိ လူများခိုလှုံရာ ရှယ်တာသို့ သွားရောက်ရာတွင် ထိုနေရာသည် အန္တရာယ်ရှိသည်ဟု သုံးသပ် ကြပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများမှာ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ၊ မသန်စွမ်းများ၊ ကလေးသူငယ်များဖြစ်ပြီး မသန်စွမ်းဦးရေမှာ သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် စုစုပေါင်း (၄) ဦးရှိသည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။

သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြသောကြောင့် မြစ်ကမ်းဘေးတွင် နေထိုင် သော အိမ်ထောင်စု(၁၀၀)ကျော်ရှိပါသည်။ အိမ်မျိုးအစားမှာ ဓနိမိုး၊ ဓနိကာနှင့် ပျဉ်ထောင် သွပ်မိုးဖြစ်သော်လည်း ကမ်းပါးရေတိုက်စားမှုကြောင့် ထိခိုက်လွယ်ကြပါသည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများမှာလည်း ပိုက်လုပ်ငန်း၊ ဂဏန်းထောင်လုပ်ကိုင်ရာတွင် လှေမက်လှေများမှာ တောင့် တင်းခိုင်မာမှု မရှိသောကြောင့် လုပ်ငန်းလုပ်နေစဉ် ထိခိုက်လွယ်နိုင်ပါသည်။ ရွာတွင်း ရှိချောင်းကူးတံတားမှာ တောင့်တင်းခိုင်မာမှု မရှိသောကြောင့် ကျောင်းသားများ၊ သံဃာ တော်များ၊ ဈေးသည်များအတွက် ထိခိုက်လွယ်နိုင်ပါသည်။ မြစ်ကြားတွင် တည်ရှိနေသောကြောင့် ရေလွှမ်းမိုးမှုတို့ မကြာခဏဖြစ်ပေါ်နိုင်သောကြောင့် ကမ်းစပ်အိမ်များမှာထိခိုက်လွယ်ကြပါသည်။

ရွှေ့လျားသွားလာမှုသုံးသပ်ခြင်း

သစ်ပုတ်ကျေးရွာသည် အောင်လှိုင်ကျေးရွာသို့ အရောင်းအဝယ်နှင့်နေ့တာလုပ်ရန်သွားကြပါသည်။ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် (၁၅)မိနစ် နှင့် ခြေလျှင်မှာ (၃၀)မိနစ်လျှောက်ရပါသည်။ သစ်ပုတ်ကျေးရွာမှ မင်္ဂလာတောင်တန်းကျေးရွာသို့ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် (၃၀)မိနစ်နှင့် ခြေလျှင်မှာ (၁)နာရီလောက်သွားရပါသည်။ အရောင်းအဝယ်နှင့်လူမှုရေးကိစ္စများသာသွားကြပါသည်။ အောင်လှိုင်ကုန်းသို့ ဆိုင်ကယ် (၁၅)မိနစ်၊ ခြေလျှင် (၄၅)မိနစ် သွားရပါသည်။ ကွင်းမကြီး ကျားချောင်ကျေးရွာသို့ ဆိုင်ကယ် (၄၅)မိနစ်နှင့်ခြေလျှင်မှာ (၁)နာရီသွားရပါသည်။ လူမှုရေးကိစ္စများသာသွားရပါသည်။ ကျန်းမာရေးကိစ္စများဖြင့် ပြင်စလူသို့ရေလမ်း (၃)နာရီသွားရပါသည်။ လိုင်းသင်္ဘောဖြင့်တစ်ညအိပ်သွားရပါသည်။ ပိုးလောင်းသို့ကျန်းမာရေးကိစ္စဖြင့်သွားရာ ရေလမ်းဖြင့် (၁)နာရီနှင့် (၁၅)မိနစ်ဖြင့်သွားရပါသည်။ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးကိစ္စများနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကိစ္စများကိုဆောင်ရွက်ရန် လပွတ္တာမြို့သို့ စက်လှေဖြင့် (၅)နာရီသွားရပါသည်။ ထိုနောက် အုပ်စုဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများကြောင့်ကွင်းပေါက်ကျေးရွာသို့ (၁နာရီ ၃၀မိနစ်) နှင့် ကုန်လမ်းဆိုင်ကယ် (၁)နာရီသွားရပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

လုပ်ငန်းများ	ဘေးကျချိန် ဘယ်လိုဖြေရှင်းလဲ	လုပ်ငန်းများအပေါ် ဘယ်လိုသက် ရောက်လဲ	လုပ်ငန်းများကို ဘယ်လိုကာကွယ်မလဲ	အခြားအသက်မွေးမှု လုပ်ငန်းများ
စက်လှေ၊ သင်္ဘော၊ လှေ	-အခြားနေရာသို့ အလွယ်တကူ ရွှေ့ပြောင်းနိုင် (လူ/ပစ္စည်း) -အခြားပတ်ဝန်းကျင်မှ မိသားစုရွှေ့ပြောင်းနိုင်	လှေကို လှိုင်းရိုက်၍ ပျက်စီးနိုင်၊ သစ်ပင်တွေ အုန်းပင်တွေကြောင့် ပျက်စီးနိုင်	- လှေတွေ ကြိုတင်ပြင်ဆင် - စက်များကို ကြိုတင်ပြင်ဆင် ပြောင်းရွှေ့ထားရမည်	- ဖိုက်ဘာခွံ၊ စက်လှေဆို လျှင် ပိုမိုအဆင်ပြေ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး သွားလာနိုင် သည်။
လယ် (ကျွဲ၊ နွား၊ ထွန်တုံး၊ ကောက်နတ်)	-စပါးတွေ့ရ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းအတွက် အထောက်အကူဖြစ် -ကျွဲနွားတို့မှ ကျွဲနို့၊ နွားနို့တို့ရ၍ အာဟာရဖြစ် (အစာရေစာ ရှားပါးချိန်)	-ဆန်စပါးကို ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင် -ကျွဲ၊ နွားများ သေကြေပျက်စီးနိုင် သည် -ထွန်တုံး၊ တံဇင်း ရေထဲမျောပါနိုင်သည်	-ဆန်စပါး၊ ရေ လုံခြုံသော ပုံးထဲသို့ထည့် တားရမည် -ကျွဲနွားခိုင်ခံ့သော အဆောင်အဦး ရွှေ့ပြောင်းထားရမည် -တံဇင်း၊ ထွန်တုန်း၊ ပေါက်တူးများကို ကုန်းမြင့်ရွှေ့ထားရမည်	-ချွေလှေ့စက်ဖြင့် စပါးချွေလှေ့ -ကျွဲနွားအစားထွန်စက် သုံးမည် -ရေငတ်ဒဏ်ခံနိုင်သော စပါးမျိုးရလျှင် ပိုကောင်းသည်
ရေလုပ်ငန်း ကွန်၊ (ပိုက်၊ ကြိုး၊	- ကြိုးကို ချည်တဲ့နေရာတွေ	- ပိုက်များကို ထောင်ထားချိန်တွင်	- ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်တွင်	ပလပ်စတစ်ပုံးထဲသို့ လုံလုံခြုံခြုံ ကြိုးချည်ပြီး

<p>ဂဏန်းထောင်ရန် သုံးပစ္စည်းကိရိယာ)</p>	<p>- ရေလုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်းတွေ ပိုက်တွေ ချည်ထား၍ရ ပက်ခက်လုပ်၍ရမည် - ဂဏန်းထောင်ပစ္စည်း အမြင့်နေရာများတွင် ထားရမည်</p>	<p>ဘေးအန္တရာယ်ကျ ရောက်၍ ကြိုတင် မသိမ်းထားနိုင်၍ ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်သည် - ရေကြီးချိန်တွင် ကနတ် (ပိုက်ချည်သောတိုင်) ဖြုတ်၍ စူးချုံများဝင်၊ သစ်တုံးများဝင်၊ အမှိုက်များဝင်ပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်သည်။</p>	<p>ပလပ်စတစ်အိတ်ထဲသို့ ထည့်၍ ခိုင်ခံ့သော နေရာတွင် ချည်ထားနိုင်သည်။ (ဂဏန်းထောင်ပစ္စည်း၊ ပိုက်၊ ကွန်၊ ကြိုး) အလွယ်တကူ</p>	<p>ထားနိုင်သည် မြေကြီးတူးပြီး မြေမြုပ်နိုင်သည်။</p>
<p>ရေလှည်း (ထမ်းပုံး၊ လှည်း)</p>	<p>ထမ်းပုံးသည် လှောင်၍ ရသည် အသက်ကယ်သောနေရာ တွင် သက်ကယ်အနေဖြင့် အလွယ်တကူ ပို့နိုင်သည် ပစ္စည်းများကို အလွယ်တကူပို့နိုင်သည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများကို လှည်းဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည်။</p>	<p>ဘီးပေါက်နိုင်သည်။ စမတ်ပျက်နိုင်သည်။ ရေပုံးပျက်စီး/ ပျောက်ဆုံးနိုင်သည်။</p>	<p>လှည်းများကို ကြိုတင်ပြင်ဆင် ရမည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်သော ပုံး (ပလပ်စတစ်) ဆောင်ထားရမည်။ လှည်း၊ ပုံးလုံခြုံသောနေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းထားရန်</p>	<p>သံလှည်းဆို ပို၍ကောင်းသည်။</p>
<p>ဆိုင်ကယ်</p>	<p>ထိခိုက်မှု လျော့ပါးသက်သာစေရန် လူ၊ ပစ္စည်းများကို အမြန်ရွှေ့ပြောင်းနိုင်ရန်</p>	<p>ရေငံဝင်ရောက်ပြီး စက်ပွန်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်သည် ဆိုင်ကယ်မောက်၍ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရနိုင်သည်။</p>	<p>လမ်းကြောင်းကို ရှင်းတဲ့နေရာ ရွေး၍ သွားသင့်သည် ဆိုင်ကယ်ကို ရေငံမထိစေရန် လုံခြုံသောနေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းထားရန်</p>	<p>လုံခြုံသောနေရာတွင် သံကြိုးဖြင့် ခိုင်ခံ့သော နေရာတွင် ချည်နှောင်ထားရန်</p>
<p>စက်ချုပ်စက် (အင်ဂျင်၊ အပတ်အစား၊ ချုပ်စက်)</p>	<p>အပတ်အထည်များ ဖာထေးပြုပြင်နိုင်သည်။</p>	<p>ရေငံဝင်လျှင် ပျက်စီးနိုင်သည် ပျောက်ပျက်သွားနိုင်သည်။</p>	<p>စက်ခေါင်းကို ပလပ်စတစ်နှင့် လုံခြုံသောနေရာ သို့ ရွှေ့ပြောင်း နိုင်သည်။ ကိုယ်ထည်ကို ချည်နှောင်ထားနိုင်သည်။</p>	<p>ပုံးထဲထည့်၍ မြေမြုပ်ထားသင့်သည်။</p>
<p>စား (ထင်းခုတ်ရန်)</p>	<p>ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် အန္တရာယ်များကို မြေအန္တရာယ်များ၊ သစ်ပင်သစ်တုန်းများ၊ ရှင်းလင်းနိုင်သည် အဆောက်အဦး ပြန်ဆောက်နိုင်သည်။</p>	<p>ပျောက်ဆုံးနိုင်သည်။</p>	<p>အပတ်နှင့်ပတ်၍ ကိုယ်နှင့်မကွာ ယူသွားသင့်သည် အလွယ်တကူ အသုံးပြုနိုင်သည်။</p>	<p>မြေကြီးထဲမှ မြုပ်ထားနိုင်သည်။ (ပုံးထဲသို့ ထည့်၍)</p>

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများမှာ ရေလုပ်ငန်း၊ လယ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ထင်းခုတ်ခြင်းနှင့် လက်လုပ်လက်စား(နေ့စား)လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတုဆိုးရွာလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် များကျရောက်လာမှုအပေါ်တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတွင် ဆန်စပါးရရှိမှုတွင် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်မှုများကြောင့် အထွက်နှုန်းနည်းလာခြင်း၊ ပိုးကျခြင်းနှင့် ရေလုပ်ငန်းများတွင် အလွန်အကျွံငါးဖမ်းဆီးမှုကြောင့် သားငါရရှိမှုနှုန်း နည်းလာခြင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတုများ ဖောက်ပြန်မှုကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပုံမှန်လည်ပတ်မှု မရှိသဖြင့် လက်လုပ်လက်စား (နေ့စား) သမားများအတွက် ပုံမှန်ဝင်ငွေ ရရှိမှုနည်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ဖက်တစ်လမ်း ဝင်ငွေအနေဖြင့် ထင်းခုတ်ခြင်းများ၊ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီဆွဲခြင်း၊ အခြား ဒေသများသို့ ပြောင်းရွှေ့ လုပ်ကိုင်ခြင်းများရှိလာပါသည်။

ထို့ကြောင့် သစ်ပုတ် ကျေးရွာတွင် အရွယ်ရောက်သူများသည် ရန်ကုန် (သို့) အခြားမြို့များသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သည့် အလုပ်သမားအရေအတွက် တစ်နှစ် ထက်တစ်နှစ် ပိုမိုများပြားလာ ပါသည်။ ရာသီဥတုဆိုးရွားလာခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ တွင် ဆားငံရေ ဝင်ရောက်မှုကြောင့် ရေငံ ဒဏ်ခံနိုင်သော မျိုးစပါးများနှင့် အထွက်နှုန်းကောင်းသည့် မျိုးစပါးများကို ပြောင်းလဲအသုံးပြုပြီး လိုအပ်သော နည်းပညာများကို ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သင့် ကြောင်း သုံးသပ်ကြပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းများပြန်လည်ကောင်းမွန်လာစေရန် အတွက် ဂေဟစနစ်များ ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်သင့်သည်ကိုလည်း သုံးသပ်မိပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ငန်းလုပ် ခြင်းကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများကို လုပ်ထားသင့်သည်ကိုလည်း သုံးသပ်မိပါသည်။

ပါသည်။ ပြင်ပမှအဖွဲ့များဖြစ်ကြသော အက်ရှင်အေဒ်အဖွဲ့၊ ADRA UNDP Merlin အဖွဲ့များသည် ကျေးရွာ၏ အဓိကဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နေပါသည်။ အက်ရှင်အေဒ်အဖွဲ့သည် လက်ရှိကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းပညာများ၊ အမျိုးသမီးကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့နှင့် သက်ဆိုင်သောလုပ်ငန်းများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများကို အားကောင်းစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ UNDP အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာတွင် ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် အလွန်အားနည်းပါသည်။ ADRA နှင့် Merlin အဖွဲ့သည် နာဂစ်ဖြစ်ပြီးချိန်တွင်သာ ဝေခြမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ယခုလက်ရှိ တွင် ကျေးရွာသို့ဝင်ရောက်ခြင်းမရှိတော့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့် သူများမှာ

- ၁။ ဦးသိန်းဝင်းလေး (အုပ်ချုပ်ရေးမှူး)
- ၂။ ဦးတင်ဝင်း (ရပ်မိ/ဖ)
- ၃။ ဦးကိုအေး (ပြည်သူ့စစ်)
- ၄။ ဦးဝင်းပိုင်ထွန်း (မီးသတ်)
- ၅။ ဒေါ်ဌေးဌေး (မိခင်နှင့်ကလေး)
- ၆။ ဒေါ်ယဉ်မေ (ကျန်းမာရေးကော်မတီ)
- ၇။ ဦးဗိုလ်ဗိုလ်အောင် (ကျောင်းကော်မတီ)
- ၈။ ဦးဝင်းကြည် (ဂေါပက)
- ၉။ ဦးဘုန်းရှိန် (သာရေး/ရေး)
- ၁၀။ ဦးကြည်ရွှေ (VDMC)
- ၁၁။ ဒေါ်သင်းသင်းသာ (SHG)
- ၁၂။ ဦးမျိုးသန့်အောင် (Actionaid)
- ၁၃။ ဦးစန်းမြင့် (လယ်သမား)
- ၁၄။ ဦးလှမျိုး (ရေလုပ်ငန်း)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

စဉ်	အဖွဲ့အမည်	လုပ်ငန်းတာဝန်များ
၁	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို လုပ်ဆောင်ပြီး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးစသောကျေးရွာ၏ ကဏ္ဍပေါင်းစုံတွင်လုပ်ဆောင်ရပါသည်။
၂	ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် တွဲလျက် ကျေးရွာရှိလုပ်ငန်းတိုင်းတွင် လမ်းပြပေးခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း ဖြင့် လုပ်ဆောင်ပါသည်။

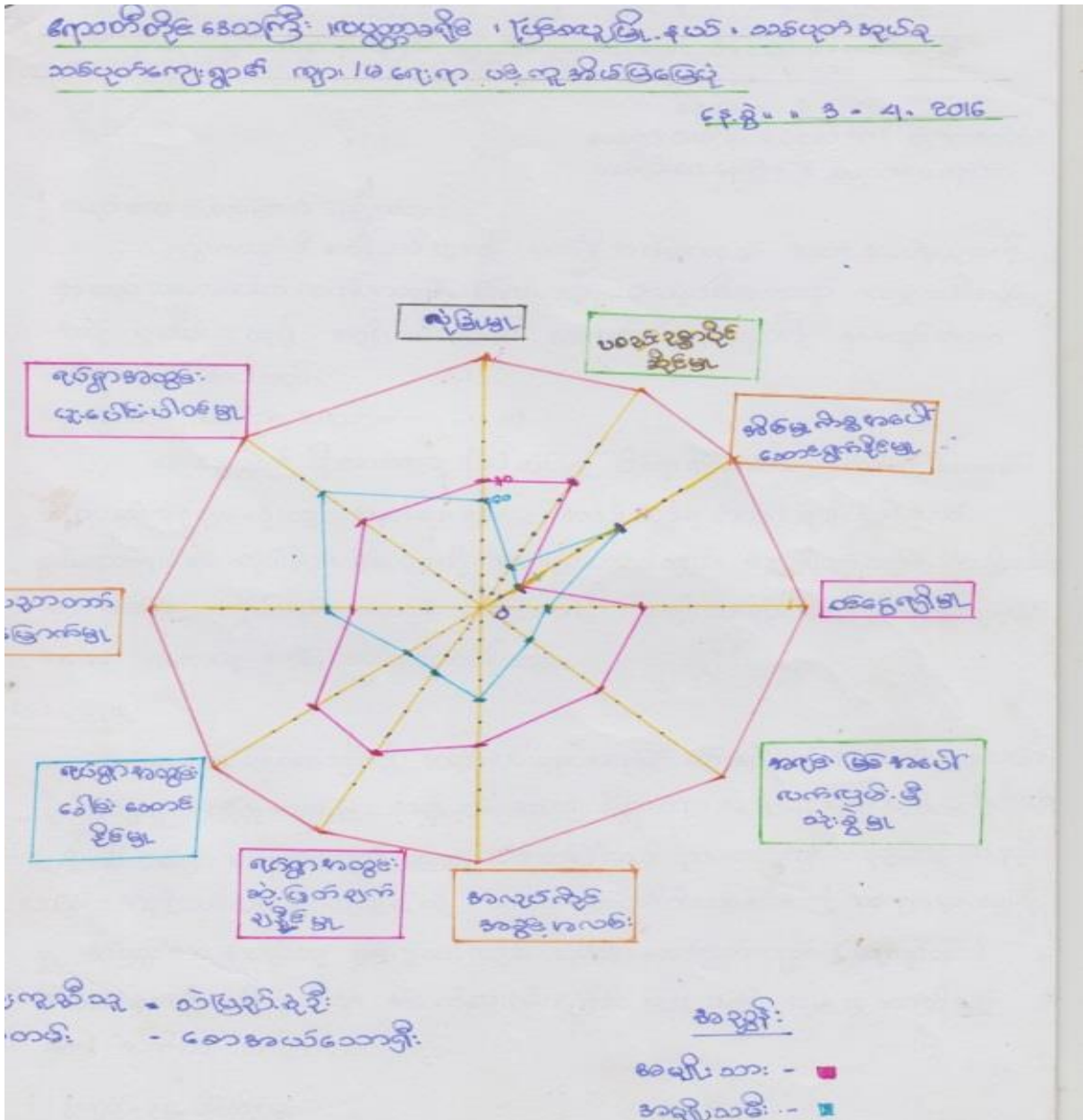
၃	ဂေါပကအဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ ဘာသာရေးလုပ်ငန်း များကိုအောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ပါသည်။
၄	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ ပျက်စီးမှုရှိနေသော ရေကန်လမ်း၊ တံတားစသည့်တို့ကို ဆောင်ရွက်မှုများတွင် ရန်ပုံငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းများကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။
၅	ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးရွာအတွင်းရှိရွာသားများ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးခြင်းများကို အဓိကလုပ်ဆောင်ပါသည်။
၆	ကျန်းမာရေးကော်မတီ	ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများ၊ ကျန်းမာရေးဌာနအဆောက်အအုံများကို ပြုပြင်မှု အသစ်တည်ဆောက်မှုများတွင် လမ်းညွှန်လုပ်ဆောင်ပါသည်။
၇	ကျောင်းကော်မတီ	ပညာရေးအဆောက်အအုံများပြုပြင်ခြင်း၊ အထက်တန်းအဆင့်ကို ညကျောင်းသင်ကြားမှု အစီအစဉ်များ၊ ကျောင်းရန်ပုံငွေရရှိမှုများ ကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။
၈	အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့	ကျေးရွာတွင်းရှိ သာရေးနာရေး လုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်မှုပြု ခြင်း၊ အဓိကအားဖြင့် ချက်ပြုတ်ရေး၊ အမျိုးသမီးများ၏ အကြမ်းဖက်မှုများကို ဦးဆောင်၍ ကာကွယ်ပေးခြင်း တရားဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း ကိုလုပ်ဆောင်သည်။
၉	မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာအတွင်းတွင် လုပ်ဆောင်ချက်နည်းပြီး၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းအချို့တွင်သာ ပါဝင်ကူညီလုပ်ဆောင်ပါသည်။
၁၀	MRCs	ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သောလုပ်ငန်းများကို ကူညီလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ရှေ့ဦးပြုစုခြင်း၊ သင်တန်းများပေးခြင်း၊ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးများကို ဆေးရုံဆေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်ခြင်း တို့ကိုလုပ်ဆောင်ပါသည်။
၁၁	VDMC	ကျေးရွာအတွင်းတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ ဥပမာ-မုန်းတိုင်း၊ ရေကြီးခြင်းစသည့် သတိပေးချက်များကိုရရှိသည့်အခါ ကျေးရွာ အတွင်းတွင် လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ နေရာရွှေ့ပြောင်းခြင်း၊ ထိခိုက်လွယ် သူများကို လုံခြုံသည့်နေရာသို့ ပို့ဆောင်ခြင်းများကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။
၁၂	မီးသတ်	ကျေးရွာတွင် မီးဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးကို အဓိကလုပ်ဆောင် ပြီးကျေးရွာ၏ ကဏ္ဍပေါင်းစုံတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ပါသည်။
၁၃	ပြည်သူ့စစ်	ကျေးရွာတွင် ပဋိပက္ခဖြစ်မှုများတွင် ဖြေရှင်းခြင်း လောင်းကစား တားဆီးမှုများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းတွင်ကူညီခြင်း တို့တွင်လုပ်ဆောင်သည်။

၁၄	သာရေးနာရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဘာသာရေးအဖွဲ့တော်များ၊ လူမှုရေးပွဲများ တွင် ပါဝင်လုပ်ခြင်း၊ နာရေးများတွင်လည်းလုပ်ဆောင်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်သည်။
၁၅	UNDP	ကျေးရွာတွင် နွေစုငွေချေးကိုသာလုပ်ဆောင်ပါသည်။
၁၆	Action aid	ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်တုံ့ပြန်နိုင်ရန် သင်တန်းပေးခြင်း၊ အဖွဲ့များဖွဲ့စည်းပေးခြင်း၊ ငွေစုငွေချေးလုပ် ဆောင်ရန် အမျိုးသမီးများကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း တို့ကို လုပ်ဆောင်သည်။

ရွာ၏ ပဋိပက္ခ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် သွေးကွဲစေသောအရာများ (သစ်ပုတ်)

အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ အခြားလမ်းပြင်၊ တံတားပြင်၊ စသော ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စများကို ရပ်ရွာလူထုကို ချပြခြင်းမရှိ၊ ၎င်းအဖွဲ့နှင့်သက်ဆိုင်သောအဖွဲ့ ဝင်များကသာ ဆုံးဖြတ်မှုများကြောင့်ပြဿနာများ ဖြစ်နိုင်သည်။ ၎င်းအဖွဲ့ဝင်များသည်လည်း ရပ်ကွပ် မညီမျှမှုလူဦးရေရွေ့ချယ်၍ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်စေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အစည်းအဝေးခေါ် ရာတွင် လည်းတက်ရောက်သူ အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြသော်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချပိုင်ခွင့်မရှိ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကွဲပြားစေသောအရာများကိုပေါင်းစည်းစေခြင်း ကျေးရွာ အတွင်းရှိ ပြဿနာများကို ဘုန်းတော်ကြီးမှသာ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်။ ဘာသာရေးပွဲများ တွင်လည်း ပူးပေါင်းစေသည်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် အမျိုးသားများသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုအပိုင်းတွင် အဓိက ဆောင်ရွက်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်ထောင်မှုတွင် အချိန်ကုန်သင့်ကြောင်း ဦးဆောင်မှု မလုပ်နိုင်ခြင်း၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် မအောင်မြင်နိုင်ဟု ထင်မြင်ကြသည်။ အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုကို နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် ရှေးရိုးစွဲအစဉ်အလာများကြောင့် ပိုင်ဆိုင်မှုများခြင်း၊ အရင်းအမြစ်များ

စီမံခန့်ခွဲမှုများခြင်း၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ရရှိနေခြင်းများကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ရာတွင် လုပ်ငန်းအမျိုးတူညီသော်လည်း လုပ်ခလစာတန်းတူမရရှိဘဲ အမျိုးသမီးများ အနေဖြင့် တန်းတူရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးနေပါသည်။ ပညာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အမျိုးသမီးများ အနေဖြင့် အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် လူကြီးများ၏အမြင်အရ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် သေစာရှင်စာတတ်လျှင် လုံလောက်သည်ဟု ထင်မြင်နေကြပြီး ပညာတတ်လျှင် ဘာမှမထူး နောက်ပိုင်းတွင် အိမ်နောက်ဖေးလုပ်ငန်းကိုသာ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် တတ်မြောက်ထား ရန်သာလိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်ကြသည်။ ထို့အပြင် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ပြင်ပသို့အလုပ်ထွက်လုပ်ပါက လုံခြုံမှုနည်း ခြင်း အန္တရာယ်ရှိခြင်းတို့ကို ကြိုတွေ့နိုင်သည်ဟု ထင်မြင်နေပါသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ လူတောမတိုးသောကြောင့် အနာဂတ်တွင်လည်း ထိခိုက်လွယ်နေနိုင်သည်။ အမျိုးသမီးများအား ပါဝင်ခွင့်များစွာပေးရန်နှင့် လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင် ခွင့်ပေးရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရှေးရိုးစွဲအယူအဆများရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများအား လူတောမတိုးခြင်း၊ အပြင်သို့ အလုပ်ထွက်လုပ်ပါက မလုံခြုံခြင်းနှင့် မိန်းမများက အိမ်တွင်အိမ်မှုကိစ္စများသာ ဆောင်ရွက်သင့် သည်ဟု ထင်မြင်နေကြပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ကျေးရွာသူ/သားများသည် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ အသိပညာ ဗဟုသုတများလည်း ရှိကြောင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင်ရပ်ကွက် (၄)ခုရှိပြီး အိမ်ခြေများလွန်းသဖြင့် စည်းလုံးမှုအားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။ တီဗီ၊ ရေဒီယိုတို့မှ ရာသီဥတု အခြေအနေ/မိုးလေဝသနှင့် ပတ်သက်သော သတိပေးချက်များကို လေ့လာမှတ်သားပြီး ရွာသူရွာသားအချင်းချင်း ပြန်လည်မျှဝေလေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာတွင် သက်ကြီးရွယ် အိုများ၏ ဒေသခန့်မှန်းချက်များကိုအသုံးပြု၍ ရာသီဥတုအခြေအနေကို ကြိုတင် ခန့်မှန်းပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ ရေလုပ်ငန်းများနှင့် အခြားအသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ သတင်းများ ဖြန့်ဝေရာတွင် တယ်လီဖုန်းနှင့် လက်ကိုင်ဖုန်းများကို အသုံးပြုလေ့ရှိကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရှိ ရပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာများမရှိပါ။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ သတင်းမှတ်တမ်းများကို စုစည်းမှတ်တမ်းတင်ထားမှုများ ရှိပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ အချင်းချင်းချိတ်ဆက်ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်မှု အားနည်းကြောင်းသိရသည်။ ရွာကြီးဖြစ်သောကြောင့် ကြိုတင်သတိပေးချက် ကို လက်ခံရရှိသည့် နည်းလမ်းများ များစွာရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်သတိပေးချက် များကို ကြိုတင်သတင်းပေးမှုနည်းလမ်းများကိုအသုံးပြုပြီး ပြန်လည်သတင်းပေးလေ့ရှိသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ကြိုတင် သတင်းပေးချက်များကို ပြန်လည်ထုတ်လွှင့်ဖြန့်ဝေသည့်

နည်းလမ်းများရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုက သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ထားကြောင်းသိရသည်။ ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများဖြစ်သည့် သက်ကြီး ရွယ်အိုများ၊ ကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ၊ အမျိုးသမီးများကို ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ရှယ်တာသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်သည့် အလေ့အကျင့်များ MRCS မှ ဦးဆောင်ကာ ပြုလုပ်ထားလေ့ရှိပြီး ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများ သတင်း အချက်အလက်သိရှိစေရန် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအဖွဲ့မှ သတင်းဖြန့်ဝေပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများသည် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုအပေါ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ရာတွင် အားနည်းနေသည်ကိုလည်း သုံးသပ်မိပါသည်။

ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်	သူတို့ကိုအနောက်ဆုံးမှန်တိုင်းလွန်ကဲသည့် ဖြစ်ရပ်များအကြောင်းဘယ်လိုအသိပေးခဲ့သလဲ	သူတို့ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရေး နည်း/လှိုင်းကိုရရှိကြသလဲ
အမျိုးသား	ရေဒီယို၊စလောင်း၊သတင်းဌာန၊ များမှရရှိသည့် လူထုအချင်းချင်းမှလည်းရရှိပါသည်။	ဖုန်းမှတစ်ဆင့်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှတစ်ဆင့် ရရှိသည်။
အမျိုးသမီး	ရေဒီယို၊စလောင်း၊သတင်းဌာနများမှလည်းကောင်း၊လူထုအချင်းချင်းမှလည်းရရှိပါသည်။	ဖုန်းမှတစ်ဆင့်၊လူထုအချင်းချင်းမှ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှရရှိပါသည်။
ကလေးများ	မိဘများ၊ဆရာ/မများရရှိသည်။	မိသားစု၊စာသင်ကျောင်းလူထုများ၊ကလေးများအချင်းချင်းမှရရှိပါသည်။
မသန်စွမ်းသူများ	မိသားစု ရေဒီယို၊စလောင်းမှရရှိသည်။	မိသားစုများမှရရှိသည်။
အခြားသူများ	ဖုန်း၊ရေဒီယို၊စလောင်း၊လူထုအချင်းချင်းမှရရှိသည်။	ဖုန်း၊ရေဒီယို၊မိသားစုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများမှရရှိပါသည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာများကို အမျိုးသားများက ဖုန်း၊ရေဒီယို၊စလောင်း၊အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏မြို့နယ် ကျေးလက်သို့သတင်းမျှဝေမှုများမှရရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့်လူထုအချင်းချင်း ရေဒီယိုမှသတင်းများအတိအကျယူ၍ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ မတိကျသည်ဟု ယူဆလျှင် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှသိရပါသည်။ ကလေးသူငယ်များမှာ ဆရာ/မများနှင့် ကလေးအချင်းချင်းမှ သိရပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်လည်း မိသားစုများ၊ ရေဒီယိုမှရရှိပါသည်။ အသန်စွမ်းသူများမှာ မူအဓိကအားဖြင့် မိသားစုမှရရှိပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြိုတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များ	အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်တယ်၊ မသန်စွမ်းဖြစ်နိုင်တယ်၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်မှုများ ရှိလာနိုင်၊ မွေးစားရင်းများ ဆုံးရှုံးနိုင်၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာများ ထိခိုက်နိုင်	ကလေးအခွင့်အရေးများအား ကျေးရွာတွင်ရှိသောလူများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များအား ရှင်းပြထားရန်။ ကလေးအခွင့်အရေးများအား အပြည့်အဝပေးရန်။
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊အိမ်တွင်း အန္တရာယ်များ	မိဘများ အလုပ်များများလုပ်ရခြင်းကြောင့် ဂရုမစိုက်နိုင်၊ လျစ်လျူရှုခံစားရနိုင်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုမပေးနိုင်၊ ကလေးများတွင်ရှိသော အခွင့်အရေးများဆုံးရှုံးနိုင်	ကလေးအခွင့်အရေးများအား ကျေးရွာတွင်ရှိသော လူများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များအား ရှင်းပြထားရန်။ ကလေးအခွင့်အရေးများအား အပြည့်အဝပေးရန်၊ ပြဿနာများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြေရှင်းရန်။
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် ကျောင်းတွင်း ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ မိသားစုဆွေးနွေးရာတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများဆုံးရှုံးနိုင်	ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ရန်၊ ကလေးအခွင့်အရေး များအား ရှင်းလင်းပြရန်၊ ကလေးများရပ်ရွာအတွင်းပါဝင်မှုရှိအောင် အခွင့်အရေးများပေးရန်။
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	စားဝတ်နေရေးထိုက်ခိုက်မှုများ ကြုံတွေ့ရနိုင်၊ ကလေးအလုပ်သမား များကြုံတွေ့ရနိုင်	ကလေးအခွင့်အရေးများအား ကျေးရွာတွင်ရှိသောလူများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များအား ရှင်းပြထားရန်။ ကလေးအခွင့်အရေးများအား အပြည့်အဝပေးရန်၊ ပြဿနာများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြေရှင်းရန်။
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာ များ	ကျန်းမာရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားနှုန်းများ တိုးလာနိုင်	ကျန်းမာရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာများအား ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ရန်
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ပညာရေးတွင်ထိခိုက်နိုင်တယ်၊ စာအတတ် သူများ ပိုမိုဖြစ်ပွားလာနိုင်	ပညာရေးနှင့်ပါတ်သက်ပြီး အသိပညာများအား ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ရန်
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ	စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာများတွင် ထိခိုက်မှုများကြုံတွေ့ ရနိုင်၊ အခွင့်အရေးများ အား လျစ်လျူရှုခြင်းခံစားရနိုင်။	ကလေးအခွင့်အရေးများအား ကျေးရွာတွင်ရှိသော လူများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များအား ရှင်းပြထားရန်။ ကလေးအခွင့်အရေးများအား အပြည့်အဝပေးရန်၊ ပြဿနာများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြေရှင်းရန်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး အဓိက မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်းနှင့် အပူချိန်ပြင်းခြင်းကြောင့် သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း နှင့် နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးအနေဖြင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောရောဂါများ၊ အသက်ဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိပါသည်။ ကလေးများသည် ကျေးရွာတွင်းအစည်းအဝေးပွဲများတွင် ပါဝင်ခွင့်ရရှိပါသည်။ သို့သော် ကလေးများ ပြောသာစကားကို လက်ခံမှုမရှိသေးသည်များကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့် အပိုင်းများတွင်လည်း ကလေးများကို ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့် ပေးသည့်အခွင့်အရေးများ နည်းပါးနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

အသက်ရှင်သန်မှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး -

မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်းနှင့် အပူချိန်ပြင်းထန်မှုကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြင်း၊ ပညာရေးအတွက် ထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊ မသန်စွမ်းဖြစ်နိုင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော ရောဂါများဖြစ်နိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်ခြင်း၊ စားဝတ်နေရေး ထိခိုက်ခြင်းနှင့် မွေးစာရင်းများ ဆုံးရှုံးနိုင်ပါသည်။

ကာကွယ်မှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး -

မိဘများ အလုပ်များလုပ်ကိုင်နေသောကြောင့် ဂရုစိုက်နိုင်ခြင်း၊ ဂရုစိုက်မှု မပေးနိုင်ခြင်း၊ နွေးထွေးမှု မရခြင်း၊ မိဘများမှ အလုပ်လုပ်နေရသောကြောင့် ကောင်းသောနည်းလမ်းများနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု မပေးနိုင်ခြင်း၊ အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာများ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာအခွင့်အရေး -

ပညာရေး၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆုံးရှုံးနိုင်ခြင်း၊ နှောင့်နှေးနိုင်ခြင်း၊ မိဘများအဆင်မပြေသော ကြောင့် ပညာရေး၊ စားဝတ်နေရေး၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာများတွင် ထိခိုက်မှုများကြုံတွေ့ရ ဖွံ့ဖြိုးရေးအပေါ်တွင် လျှစ်လျူရှုခြင်းများခံရနိုင်သည်။

ပါဝင်မှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး -

ကျောင်းတွင်ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ မိသားစုဆွေးနွေးရာတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှု စသည့်တို့တွင် ဆုံးရှုံးမှုများ ကြုံတွေ့နိုင်ခြင်းနှင့် ပါဝင်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်သော အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးနိုင်ပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့ကြက်ခြေနီအဖွဲ့ MRCS အသင်းအဖွဲ့၏ အနီးကပ် ဦးဆောင်ပေးနိုင်မှုကြောင့် ရပ်ရွာတွင်း ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး လုပ်ဆောင်ချက်များကို သိနားလည်နေပြီး လိုအပ်သော သတင်းအချက် အလက်များကိုလည်း လစဉ်အလိုက်မှတ်တမ်း တင်ထားပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများသည် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာအသိပညာ ဗဟုသုတများလည်းရှိကြောင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင်ရပ်ကွက် (၄)ခုရှိပြီး အိမ်ခြေများလွန်းသဖြင့် စည်းလုံးမှုအားနည်းသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ တီဗီ၊ ရေဒီယိုတို့မှ ရာသီဥတု အခြေအနေ/ မိုးလေဝသနှင့် ပတ်သက်သော သတိပေးချက်များကို လေ့လာမှတ်သားပြီး ရွာသူရွာသားအချင်းချင်း ပြန်လည် မျှဝေလေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထိုသို့ဖြန့်ဝေရာတွင် တယ်လီဖုန်းနှင့် လက်ကိုင်ဖုန်းများကို အသုံးပြုလေ့ ရှိကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည် ကိရိယာများမရှိပါ။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ သတင်းမှတ်တမ်းများကို စုစည်းမှတ်တမ်းတင်ထားမှုများ ရှိပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ အချင်းချင်းချိတ်ဆက်ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်မှု အားနည်းကြောင်းသိရသည်။ ရွာကြီးဖြစ်သောကြောင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို လက်ခံရရှိသည် နည်းလမ်းများ များစွာရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်သတိပေးချက် များကို ကြိုတင်သတင်းပေးမှု နည်းလမ်းများကိုအသုံးပြုပြီး ပြန်လည်သတင်းပေးလေ့ရှိသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ကြိုတင်သတင်းပေးချက်များကို ပြန်လည်ထုတ်လွှင့်ဖြန့်ဝေသည့် နည်းလမ်းများ ရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုက သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ထားကြောင်း သိရသည်။ ဘေးဒဏ်ခံအဆောက်အဦးသည် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာပါက ရပ်ရွာအတွင်းရှိလူဦးရေနှင့် မလုံလောက်။ ထို့ကြောင့် ဘေးဒဏ်ခံ အဆောက်အဦးများ လုံလောက်စွာရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ရပ်ကျေးဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် MRCS တို့မှ ဦးဆောင်ပြီး အရေးပေါ် တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဌာနတို့ဖြင့် အတူတကွချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင် ခြင်းမရှိပါ။

အကြံပြုချက်များ - သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရန်၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို သိရှိနားလည်ပြီး အဆင်ပြေစွာ နေထိုင်နိုင်ရန်၊ နည်းပညာများရရှိရန်အတွက် မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဌာန တို့ဖြင့် အတူတကွပူးပေါင်း ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် BRACED စီမံကိန်းမှလုပ်ဆောင်သော လုပ်ငန်းများကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များနှင့်ပါတ်သတ်ပြီး သိရှိလာခြင်း၊ အရင်းအမြစ်များအား မည်သို့ ထိန်းသိမ်းရမည်ကို သိရှိလာခြင်းနှင့် သစ်တောများအား မည်သို့ထိန်းသိမ်းရမည်ကို သိရှိလာပါသည်။ စီမံကိန်းသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပါတ်သတ်ပြီး တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်နေခြင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား ဖြစ်ပေါ်စေသည့် ဓါတ်ငွေ့များနှင့်ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာပေးခြင်းများနှင့် လှူမှုပါတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းများတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ပြုလုပ်နေပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ်	ကာလ	ပြင်းထန်မှု	အချိန်	သတိမပေးမီ	သတိပေးပြီး	သက်ရောက်မှု	နှိုင်းယှဉ်ချက်
မုန်တိုင်း	***	**	**	**	**	**	***	၁၆
ရေကြီးခြင်း	**	**	*	*	*	-	**	၈
သီးနှံများပိုးကျခြင်း	***	**	**	*	-	-	**	၁၀
ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော	***	**	**	*	-	-	***	၁၁
သွေးလွန်တုတ်ကွေး	***	**	***	**	**	*	**	၁၆

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ သီးနှံများပိုးကျခြင်း၊ ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျောရောဂါများနှင့် သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့ထဲတွင် မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်းသည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းဖြစ်လေ့ဖြစ်ထမားပြီး နာဂစ်ဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် သီးနှံများပိုးကျခြင်း၊ ရေရှားပါးခြင်းကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောရောဂါများ၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါများ ဖြစ်လာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ယခုနှစ်တွင် အယ်နီညိုကြောင့် ရေရှားပါးမှုကြုံတွေ့ခဲ့ရပြီး နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ထိခိုက်မှုကိုခံစားခဲ့ရသည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏သက်ရောက်မှု	အပူပြင်းခြင်း	သီးနှံပျက်ဆီးခြင်း	သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း	မိုးကြီးခြင်း	ရမှတ်	အဆင့်
1	အပူပြင်းခြင်း		အပူပြင်းခြင်း	အပူပြင်းခြင်း	အပူကြီးခြင်း	3	1
2	သီးနှံပျက်ဆီးခြင်း			သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း	မိုးကြီးခြင်း	0	4
3	သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း				သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း		

သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့်အပူပြင်းခြင်း

သီးနှံပျက်ဆီးခြင်း၊ သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း၊ မိုးကြီးခြင်းတို့ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ထွက်ရှိလာသော အကြောင်း အရာ(၄)ခုကို နှိုင်းယှဉ်သောအခါအပူပြင်းခြင်းမှာ ရမှတ် (၃)မှတ်နှင့် အဆင့်(၁)ရရှိပါသည်။ သီးနှံပျက်ဆီးခြင်းမှာ ရမှတ် (၁)နှင့်အဆင့် (၄)ရရှိပါသည်။ သောက်သုံးရေရှားပါးမှုမှာရမှတ် (၂)မှတ်နှင့်အဆင့် (၂)ရရှိ ပါသည်။ မိုးကြီးခြင်းမှာရမှတ် (၁)မှတ် နှင့်အဆင့်(၃)ရရှိပါသည်။ ထို့နောက်အဆင့် (၁)ရရှိသော အပူပြင်း မှုကြောင့် ဆိုးကျိုးများမှာ သားငါးများ ရှားပါးမှုကြောင့်ရေလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်ရာတွင်ဝင်ငွေအလွန်နည်း ပါးပါသည်။ ထို့နောက်သောက်သုံးရေရှားပါးပြီး ပြင်ပမှ ဝယ်သောက်ရပြီး ထွက်ငွေများကို များပြားစေသည် သီးနှံပျက်ဆီးမှုရှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုးသမားများ၏ စီးပွားရေးကိုထိခိုက်စေသည်။ ၎င်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ လည်းဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ဥပမာ- ဝမ်းလျှော၊ဝမ်းပျက်၊ရေ ဓါတ်လျော့နည်းပြီး မူးဝေမှုများဖြစ်ပေါ်ပါသည် ။ ၎င်းအပြင် အပူဒဏ်ကြောင့် အိမ်မွေး တိရစ္ဆာန်သေဆုံးမှု လည်းရှိပါသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရသော ဆိုးကျိုးများသည် တစ်ရွာလုံးနီးပါးကို သက်ရောက်ပါသည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် ကျေးရွာအတွင်း ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ များပြားခြင်း၊ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူခြင်းများရှိ သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက်ရမှတ်(၁)နှင့် အဆင့်(၄)ရရှိသော သီးနှံပျက်စီးမှုကြောင့်ကျေးရွာအ တွင်းရှိ အိမ်ထောင်စု (၃၀)လောက်သာ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ခံရပါသည်။ စီးပွားရေးကျဆင်းမှုများဖြစ်ပေါ် သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ရမှတ် (၂)မှတ်အဆင့် (၂)ရရှိသော သောက်သုံးရေ ရှားပါးမှုပြဿနာကြောင့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများ၊ ဥပမာ- ဝမ်းလျှော၊ဝမ်းပျက်ရောဂါဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။ထိုအပြင်သောက်သုံးရေ ဝယ်ပြီးသောက်သုံး ရသောကြောင့်ထွက်ငွေကိုထိခိုက်မှု ကိုတစ်ရွာလုံးနီးပါးခံစားရပါသည်။ရမှတ် (၁)မှတ် နှင့် အဆင့်(၃) ရရှိသော မိုးကြီးခြင်းကြောင့်ရေလုပ်ငန်းကို ဆိုင်းငံ့ထားရခြင်းများလည်း ဖြစ်ပေါ်ပြီး

ဝင်ငွေကို လျှော့နည်းစေပါသည်။ ရောင်းဝယ်မှုလုပ်ငန်းများ သိလည်းလျှော့နည်းစေပါသည်။ ဤသက်ရောက်မှုကို တစ်ရွာလုံးရှိအိမ်ခြေ (၁၀၀)ကျော်လောက်ကခံစားရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း
မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

မိုးလေဝသ အချက်အလက် (ရာသီဥတု ရာဇဝင်၊ မိုးလေဝသဇဗဒ)	မကြာသေးခင်ကာလ ၁ - ၂ လ	လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်စပ် ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် (မိုး/လေခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တဆက်တည်း စောင့်ကြည့် လေ့လာခြင်း
အပူရှိန်ပြင်း	ရေရှားတယ်	ရေရှားတယ်	နေမကောင်း ဖြစ်မယ်၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော့	မိုးကြီးတယ်၊ လေပြင်းတိုက်တယ်၊ ရေကြီးခြင်း သတိပေးချက် မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒဦးစီးဌာန သတင်းအချက်အလက်များအရ ပဲခူးတိုင်းနှင့် မကွေးတိုင်းတွင် မိုးသည်ထန်စွာ ရွာသွန်းနိုင်ခြေ အလားအလာတွေ့ရှိရပါသည်။ ယခင်အတွေ့အကြုံများအရ ပဲခူးတိုင်းနှင့် မကွေးတိုင်းတွင် မိုးရွာခြင်းကြောင့် လပွတ္တာ မြို့နယ်အတွင်း ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် လျင်မြန်စွာ မြင့်တက်ခြင်းနှင့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းများ ရှိခဲ့ပါသည်။ ပြန်မလော့မြစ်တွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် သစ်တောများပျက်စီးခဲ့သည့် အကျိုးဆက်များ ရှိခဲ့ပါသည်။	ကန်တွေပြုပြင်မယ်	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်ပြုစုရေးရာတွင် တွေ့ရှိရသော သုံးသပ်ချက်များမှာ သမိုင်းအချက်အလက်အရ အပူရှိန်ပြင်းစသော ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မကြာသေးခင် (၁-၂) လက အပူရှိန်ပြင်းမှုကြောင့် ရေရှားပါးတာကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် ရေရှားပါးခြင်းကြောင့် ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျော့ ရောဂါများနှင့်ဆက်စပ်သော ကျန်းမာရေးအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ ထို့ကြောင့်

ကျေးရွာရှိ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်တကွ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီအနေဖြင့် ရေကောင်းရေးသန့်ရရှိရန်နှင့် သောက်သုံးရေများရရှိစေရန် စီမံခန့်ခွဲမှုများ လုပ်ဆောင်နေပါသည်။ ဆက်လက်၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများအနေဖြင့် သောက်သုံးရေကန် ပြုပြင်ခြင်းများကိုပြုလုပ်သွားရန် အစီအစဉ်များရေးဆွဲလျက် ရှိသည်ကိုသုံးသပ်မိပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ	အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲ	ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း	မိုးရေလှောင်ကန်	ရေ/သဲစုပ်စက်	တံတား	လမ်း	ရမှတ်	အဆင့်
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အသိပညာပေးဟောပြောပွဲ		ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း	မိုးရေလှောင်ကန်	ရေ/သဲစုပ်စက်	တံတား	လမ်း	၀	၆
ရှယ်တာ ရေကန် ပြုပြင်ခြင်း	X		ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း	ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း	ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း	ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း	၅	၁
မိုးရေ လှောင်ကန်	X	X		ရေ/သဲစုပ်စက်	မိုးရေလှောင်ကန်	မိုးရေလှောင်ကန်	၃	၃
ရေ/သဲစုပ်စက်	X	X	X		ရေ/သဲစုပ်စက်	ရေ/သဲစုပ်စက်	၄	၂
တံတား	X	X	X	X		လမ်း	၁	၅
လမ်း	X	X	X	X	X		၂	၄

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာမှုအပေါ်တွင် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းအတွက် လုပ်ဆောင်ကြမည့်လုပ်ငန်းများမှာ -

- (၁) ရှယ်တာ ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း
- (၂) ရေ/သဲစုပ်စက်
- (၃) မိုးရေလှောင်ကန်
- (၄) လမ်း
- (၅) တံတား
- (၆) စိုက်ပျိုးရေး၊ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အသိပညာဟောပြောပွဲများ ဖြစ်ပါသည်။

၅.၂ သေးအက်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	ရမှတ်ပေါင်း
ရာသီဥတုပူပြင်း၍ သောက်သုံးရေမလုံလောက်ခြင်းကြောင့် ရှယ်တာ ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း	ဘိလပ်မြေ၊ ဒုတိယ၊ သံ၊ ကျောက်နှင့် အခြားအသေးစား ပစ္စည်းများနှင့် လုပ်အား သိန်း (၂၀-၂၅) ဝန်းကျင်	၃	စည်းလုံးမှု ပိုမိုရရှိစေသည်။	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်မှုမရှိပါ။	၃	၉
	သောက်သုံးရေလုံလောက်မှုရှိ သောက်သုံးရေမလုံလောက် သောအခါတွင် ရေဝယ်သောက်ရ၍ ငွေကြေးကုန်ကျမှုကို ကာကွယ်နိုင်မယ်	၃	ကျန်းမာရေးအနေဖြင့် ရေကြောင့်ဖြစ်သော နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများကို ကာကွယ်နိုင်မည် အဓိကအားဖြင့် ကလေးသူငယ်များတွင် အဖြစ်များသော ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ကို ကာကွယ်နိုင်မည် အိမ်ခြေ (၆၇၀)၊ လူဦးရေ (၂၇၁၀) ဦးကို ဖူလုံမှု ရနိုင်သည်။	၃	အခြားကျေးရွာ (၆)ရွာကို လက်လှမ်းမီသုံးစွဲနိုင်မည် အခြားကျေးရွာများကို သောက်သုံးရေဖူလုံမှုရှိ သွားမည်	၃	၉
ရေစုပ်စက် (မိုးရာသီတွင် သွားရေးလာရေး လွယ်ကူစေရန် လမ်းဖို့ခြင်း၊ ရေကြီး/ မြစ်ရေတက်ချိန်တွင် ပြန်လည်စုပ်ယူရန်)	၃၂ ကောင်အင်ဂျင် (၁)လုံး အင်ဂျင် အသေး (၁) လုံး ပိုက်ပစ္စည်းများ သိန်း (၄၀)	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်မှုမရှိပါ။	၃	ထိခိုက်မှုမရှိပါ။	၃	၈
	အခြားကျေးရွာများသို့ ငှားရမ်းခြင်းဖြင့် ကျေးရွာရန်ပုံငွေ ရရှိနိုင်သည်။ ကျေးရွာလမ်းများအတွက် သဲဖို့ခြင်းဖြင့် သွားရေးလာရေး	၃	သဲဖို့၍ လမ်းကောင်းသွားသဖြင့် ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးအတွက် အထောက်အကူပြုပါသည်။	၃	အရေးပေါ်အခြေအနေ တွင် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သည်။	၃	၉

	လွယ်ကူသွားနိုင်သည်။ မီးဘေးအန္တရာယ်တွင် မီးသတ်ပိုက်အဖြစ် အသုံးပြု၍ ကာကွယ်ပေးနိုင်သည် ။						
သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း ကြောင့် မိုးရေလျှောက်ကန် တည်ဆောက်ခြင်း	အုတ်၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ဘီလပ်မြေ၊ ပိုက်များ လိုအပ်သည်။ သိန်း (၁၀၀)	၁	ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် ထိခိုက်မှု မရှိပါ။	၃	ထိခိုက်မှု မရှိပါ။	၃	၇
	အရေးပေါ် လိုအပ်သော အချိန်တွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။	၂	နီးစပ်ရာ အိမ်များအတွက် သာ အသုံးဝင်သည်။	၁	ကျေးရွာအတွင်း သောက်သုံးရေ ဖူလုံမှုမရှိသည့် အချိန်တွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက် ချိန်တွင် အခြားရေများရောနှောမှု မရှိသဖြင့် အရေးပေါ် အခြေအနေတွင် သုံးစွဲနိုင်သည်။	၂	၅
တံတား (ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက် ချိန်တွင် အလွယ်တကူသွားလာနိုင် ရန်)	ဘီလပ်မြေ၊ သဲ၊ ကျောက်၊ သံချောင်း၊ လုပ်အား သိန်း (၄၀)	၂	-	၃	-	၃	၈
	ရောင်းဝယ်ဖောက်ကာ နိုင်သည်	၂	အခြားရပ်ကွက်မှ သောက်သုံးရေအတွက် အခြားရပ်ကွက် (၁) ရပ်ကွက်သို့ အလွယ်တကူသွားလာနိုင် သည်။	၂	လပွတ္တာနှင့် အခြားကျေးရွာများသို့ သဘောဆီပိအနေဖြင့် သွားရေးလာရေးအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။	၂	၆
ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း (အောင်လှိုင် - သစ်ပုတ်)	သိန်း (၁၀၀) လုပ်အား၊ မြေကြီးသယ်ယူရန်အ တွက် စက်	၁	အပင်တွေကို အနည်းငယ်ထိခိုက်နိုင်သ ည်။	၂	အောင်လှိုင်ကျေးရွာနှင့် အခြားကျေးရွာများနှင့် ညှိနှိုင်းရာတွင် အနည်းငယ် အခက်အခဲရှိနိုင်သည်။	၂	၅

	တစ်ရွာနှင့် တစ်ရွာရောင်းဝယ် ဖောင်ကားချိန်တွင် အသုံးပြုကြသည်	၃	ပညာရေးအတွက် မဖြစ်မနေ အထက်တန်းကျောင်းကို အခြားရွာများမှ လာရောက်တက်ရောက်ရန် အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်	၃	ဘာသာရေး၊ စီးပွားရေးများ၊ လူမှုရေးများအတွက် ကျေးရွာများမှ အလွယ်တကူ အသုံးပြုနိုင်သည်။	၂	၈
--	---	---	--	---	---	---	---

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် ရပ်ရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းလုပ်ငန်းမှ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည်ဆောက်ရာတွင် ရပ်ရွာအနေဖြင့် ခံနိုင်စွမ်းပိုမိုရရှိလာစေရန် ရှယ်တာ၊ ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း၊ သဲလမ်းဖို့ရန်နှင့် မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရန် ရေ/သဲမှုတ်စက်၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ မိုးရေလျှောင့်ကန်တည်ဆောက်ခြင်း၊ တံတားပြုပြင်ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အသိပညာပေးဟောပြောပေးခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများမှာ ကျေးရွာရှိ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း၊ ထိလွယ်ခိုက်လွယ်သူများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ၊ ရွာသူရွာသားများ၊ အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများနှင့် တိရစ္ဆာန်များကို ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာသူ၊ သားများအနေဖြင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ ဆိုးကျိုးများအား ခံနိုင်ရည်စွမ်း ပိုမိုရှိသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကို သြဂုတ်လတွင် စတင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

ဘေးအန္တရာယ်စီမံမှု လုပ်ငန်းများ	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မလဲ	ငွေကြေး ကုန်ကျစရိတ်	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မှန်းဆချက်	အကောင်အထည်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်
ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း (ရေကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ရေကို သန့်ရှင်းစေခြင်း)	ရွာသူရွာသား၊ ကလေး၊ သက်ကြီး၊ မသန်စွမ်း၊ ဆင်းရဲသူများ	နည်းပညာ အကူအညီဖြင့် ပြုပြင်မည်။ တက်ကျွမ်းသူများနှင့် လုပ်ဆောင်မည်	ကျေးရွာ၏ အနောက်တောင်ဘက်	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ ကော်မတီဝင်များနှင့် ရွာသူ/သားများ	၂၅ သိန်း	ဆုံးရှုံးမှု မရှိပါ။ မိုးရာသီတွင် ပြုလုပ်၍ မရပါ။	ဧပြီ၊ မေလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
ရေစုပ်စက် (မသန်ရှင်းသောရေ လှုပ်ခြင်း၊ ရေကြီးမှုကို ကာကွယ်ရန်အတွက် သံမဏိတံ၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ မီးဘေးအန္တရာယ်အတွက် မီးသတ်ပိုက်အဖြစ် အသုံးပြုရန်)	ရွာသူရွာသား၊ ကလေး၊ သက်ကြီး၊ မသန်စွမ်း၊ ဆင်းရဲသူများ	ရွာလမ်းခင်းခြင်း၊ ရေငံ့ဝင်ရောက်မှုကို ကာကွယ်မည်။ ကျေးရွာလမ်းများအတွက် သံစုပ်တင်မည်။ အခြားကျေးရွာများကို ကျေးရွာရန်ပုံငွေရရန် ငှားရမ်းမည်။	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးတွင် အသုံးပြုမည်။ လိုအပ်ပါက အခြားကျေးရွာများတွင် သုံးမည်	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ ကော်မတီဝင်များနှင့် ရွာသူ/သားများ	၄၀ သိန်း	ဆုံးရှုံးမှု မရှိပါ။	မေလ၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင် ၂၀၁၆
မိုးရေလှောင်ကန် (အရေးပေါ် ရေလိုအပ်ချိန်တွင် အသုံးပြုရန်) ရေဂါလံ ၅၀၀၀ ဆန်	ရွာသူရွာသား၊ ကလေး၊ သက်ကြီး၊ မသန်စွမ်း၊ ဆင်းရဲသူများ	RC ဖြင့် ပြုလုပ်မည်။ နည်းပညာရယူမည်။	ကျေးရွာအနောက်တောင်ဘက် shelter အနီး	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ ကော်မတီဝင်များနှင့် ရွာသူ/သားများ	၇၀ သိန်း	ဆုံးရှုံးမှု မရှိပါ။	၂၀၁၇ ခုနှစ်
ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း (သစ်ပုတ်၊ အောင်လှိုင်၊ အခြားနီးစပ်ရာရွာများသို့)	အခြားကျေးရွာများမှ ကျောင်းသား/သူများ သွားလာရေး လွယ်ကူစေရန်	တာပြန်ဖို့မယ်၊ ထပ်ချဲ့မယ်၊ ရေလွတ်မြောင်းနှင့် ရေကာတာ (၂)ခု ပြုပြင်မည်။	ကျေးရွာ၏ တောင်ဘက်	အောင်လှိုင်နှင့် သစ်ပုတ်ရွာသူ/သားများ	၁၀၀ သိန်း	ဆုံးရှုံးမှု မရှိပါ။	ဧပြီ၊ မေလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်

ဘေးအန္တရာယ်စီမံမှု လုပ်ငန်းများ	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မလဲ	ငွေကြေး ကုန်ကျစရိတ်	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေမှန်းဆချက်	အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်
ချောင်းကူးတံတား (၁) ရပ်ကွက်နှင့် (၂) ရပ်ကွက်သို့	ကျောင်းသား/သူ သက်ကြီး/ကလေးနှင့် ကျေးရွာသူ/သားများ	RC ကွန်ကရစ်နှင့် ပြုလုပ်မည်	(၁)ရပ်ကွက်နှင့် (၂) ရပ်ကွက် မြောက်ဘက်ခြမ်း	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး ရပ်မိရပ်ဖ၊ ကော်မတီဝင်များနှင့် ရွာသူ/သားများ	၄၀ သိန်း	ဆုံးရှုံးမှု မရှိပါ။	ဧပြီ၊ မေလ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
ကြိုတင်သတိပေးရေး၊ ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး၊ ရှေးဦးပြုစုခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများ	လူငယ်တိုင်း သင်တန်းစိတ်ပါဝင်စားသူ၊ VDMC အဖွဲ့ဝင်များ	နည်းပြဆရာများနှင့် ပူးပေါင်း ဖြစ်	ကျေးရွာစာသင်ကျောင်း	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ ကော်မတီဝင်များနှင့် ကျေးရွာသူ/သားများ	၅ သိန်း	ဆုံးရှုံးမှု မရှိပါ။ မိုးရာသီတွင်ပြုလုပ်၍ မရပါ။	ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သစ်ပုတ်ကျေးရွာတွင် ရပ်ရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းလုပ်ငန်းမှ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည်ဆောက်ရာတွင် ရပ်ရွာအနေဖြင့် ခံနိုင်စွမ်းပိုမိုရရှိလာစေရန် ရှယ်တာ၊ ရေကန်ပြုပြင်ခြင်း၊ သဲလမ်းဖို့ရန်နှင့် မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရန် ရေ/သဲမှုတ်စက်၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ မိုးရေလှောင်ကန်တည်ဆောက်ခြင်း၊ တံတားပြုပြင်ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အသိပညာပေးဟောပြောပေးခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများမှာ ကျေးရွာရှိ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း၊ ထိလွယ်ခိုက်လွယ်သူများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ၊ ရွာသူရွာသားများ၊ အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများနှင့် တိရစ္ဆာန်များကို ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာသူ၊ သားများအနေဖြင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ ဆိုးကျိုးများအား ခံနိုင်ရည်စွမ်း ပိုမိုရှိသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကို ဩဂုတ်လတွင် စတင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

သစ်ပုတ်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ကျိအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ

နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်နိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ် သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ် ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအ စဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြခြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လိုအပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေးပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင်ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေး ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုး မှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပ ညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအ တွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်း ရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီ မှုများပေးခြင်း။
- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

လပွတ္တာမြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	ဌာနအမည်	ဌာနအကြီးအကဲအမည်	ရုံးဖုန်း (၀၄၂-)	လက်ကိုင်ဖုန်း
၁	မြို့နယ်ရဲ	ရဲမှူးဦးတင်မောင်ဌေး	၈၀၁၃၃/၁၃၄	၀၉-၂၀၀၀၈၄၆
၂	တရားရုံး	ဦးသန်းဇော်ဦး	၈၀၁၁၇	၀၉-၂၅၆၁၆၀၂၈
၃	ဥပဒေ	ဒေါ်နေခြည်ထွေး	၈၀၆၀၄	၀၉-
၄	စိုက်ပျိုးရေး	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၄၁၃	၀၉-၂၅၀၄၄၈၁၂၃
၅	မြေစာရင်း	ဦးသန်းအောင်	၈၀၁၂၇	၀၉-၂၅၀၇၅၆၄၄၉
၆	ဆည်မြောင်း	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၈၀၁၃၀	၀၉-၇၈၃၇၉၆၉၆၇
၇	ကုန်သွယ်မြှင့်တင်ရေး	ဦးအောင်မြင့်ဦး	၈၀၄၁၄	၀၉-၄၂၂၅၁၆၁၁၁

၈	စည်ပင်	ဦးကျော်ကျော်	၈၀၁၃၂	၀၉-၄၂၂၄၈၂၈၄၉
၉	ကုန်တင်ကုန်ချ	Dr. စိုးလှိုင်ဝင်း	၈၀၁၁၂	၀၉-၄၂၂၅၀၁၆၆၆
၁၀	ပြန်/ဆက်	ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်	၈၀၁၂၃	၀၉-၂၅၄၄၆၄၅၇၇
၁၁	စီမံကိန်း	ဒေါ်အေးအေးသန်း	၈၀၁၁၆	၀၉-၇၉၅၉၁၃၅၇၂
၁၂	သစ်တော	ချစ်သန်းထွန်း	၈၀၁၂၂	၀၉-
၁၃	ငါးလုပ်ငန်း	ဦးဇေလတ် (ဒု - ဦးစီး)	၈၀၁၂၆	၀၉-၇၈၂၀၇၁၇၀၃
၁၄	ဆောက်လုပ်ရေး	ဦးကျော်ဦး	၈၀၁၂၈	၀၉-၇၇၆၆၄၆၂၉၄
၁၅	ရေကြောင်း	ဦးမြင့်ဦး	၈၀၁၂၁	၀၉-၂၅၀၁၈၂၄၄၇
၁၆	စာတိုက်	ဒေါ်ဝေဝေ	၈၀၅၈၆	၀၉-၉၆၂၁၅၂၅၇၅
၁၇	ပညာရေး	ဒေါ်သန်းသန်းဦး	၈၀၆၀၅	၀၉-၄၂၂၄၉၂၄၄၈၂
၁၈	လဝက	ဦးကျော်စွာမိုး	၈၀၁၁၅	၀၉-၅၃၉၆၅၅၁
၁၉	ကျန်းမာရေး	ဦးကျော်နိုင်ဦး	၈၀၁၂၀	၀၉-၈၅၇၈၆၈၈
၂၀	လျှပ်စစ်	ဦးမင်းဇော်ဇော်လွင်	၈၀၀၃၂	၀၉-၂၅၁၇၇၃၀၀၅
၂၁	မီးသတ်	ဦးကျော်မျိုးမြင့်	၈၀၇၀၄	၀၉-၄၂၅၀၀၅၈၅၅
၂၂	အား/ကာ	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၀၇၈	၀၉-၇၇၇၄၇၅၈၀၀
၂၃	စိုက်/ဘဏ်	ဦးမျိုးတင့်	၈၀၁၁၃	၀၉-၇၈၈၉၅၄၆၅၉
၂၄	အခွန်	ဦးနေလင်း	၈၀၀၈၃	၀၉-၇၈၇၄၆၄၀၆၀
၂၅	ရုပ်သံ	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၈၀-	၀၉-၂၅၄၄၆၀၀၅
၂၆	မိုက္ကရို	ဦးဘိုဘို	၈၀၅၈၈	၀၉-၈၅၇၈၀၀၀
၂၇	စက်မှုလယ်ယာ	ဦးတင့်ဇော်	၈၀၀၃၃	၀၉-၇၉၈၉၁၀၆၂
၂၈	သမ	ဦးညွန့်ဆွေ	၈၀၅၂၀	၀၉-
၂၉	စီး/ဘဏ်	ဦးနိုင်ဦး	၈၀၅၂၀	၀၉-၄၉၇၄၄၃၂၀
၃၀	တိုင်းရင်းဆေး	ဒေါ်ယုဝါဌေး	၈၀-	၀၉-၂၅၀၂၃၃၆၃၇
၃၁	ကျေး/ဖွဲ့	ဦးအောင်ကျော်မျိုး	၈၀၇၁၄	၀၉-၄၅၈၀၃၂၈၅၀
၃၂	ဆက်သွယ်ရေး	ဦးအုန်းကျော်	၈၀-	၀၉-၈၅၅၂၉၂၅ ၊ ၀၉-၄၂၃၀၀၁၂၄၈